

1. Muotoilu / Muoti- ja vaatetus suunnittelu	2
1.1 YDINOSAAMINEN 210 OP	12
1.1.1 PERUSOPINNOT 60 OP	12
1.1.1.1 Muotoilun perusteet 15 op	13
1.1.1.1.1 Johdatus muotoiluopintoihin 5 op	13
1.1.1.1.2 Muotoilun teoria ja käsitteistö 4 op	13
1.1.1.1.3 Muotoilijan digitaalinen toimintaympäristö 6 op	14
1.1.1.2 Muotoilun taideperusta 15 op	14
1.1.1.2.1 Visuaalinen suunnittelu 7 op	15
1.1.1.2.2 Väriahamotus 3 op	15
1.1.1.2.3 Taidehistoria 5 op	16
1.1.1.3 Muotoiluprosessi 30 op	17
1.1.1.3.1 Muotoiluprosessi 1, 5 op	17
1.1.1.3.2 Digitaalinen muodin kuvitus 3 op	17
1.1.1.3.3 Kaava- ja valmistustekniikan perusteet 7 op	18
1.1.1.3.4 Tekstiilien raaka-aineet ja rakenteet, 5 op	18
1.1.1.3.5 Elävän mallin piirustus I 3 op	19
1.1.1.3.6 Muotoilupiirtäminen 4 op	19
1.1.1.3.7 Ruotsin kieli 3 op	20
1.1.2 AMMATTIOPINNOT 105 OP	21
1.1.2.1 Käyttäjälähtöinen muotoilu 14 op	21
1.1.2.1.1 Asiantuntijaviestintä 3 op	21
1.1.2.1.2 Informaatiolukutaito 1 op	22
1.1.2.1.3 Käyttäjälähtöinen muotoilu 5 op	23
1.1.2.1.4 Käyttäjälähtöiset tutkimus- ja kehittämismenetelmät 2 op	23
1.1.2.1.5 Käyttögraafiset ohjelmistot 3 op	24
1.1.2.2 Ympäristötehokas muotoilu 17 op	24
1.1.2.2.1 Pääainetta tukevat opinnot 2, 5 op	24
1.1.2.2.2 Ympäristötehokas muotoilu 5 op	25
1.1.2.2.3 Syventävä kaava- ja valmistustekniikka 7 op	25
1.1.2.3 Muotoilijan presentointi 13 op	26
1.1.2.3.1 Englannin kieli ja viestintä 3 op	26
1.1.2.3.2 Elävän mallin piirustus II 3 op	27
1.1.2.3.3 Piirustus ja maalaus 3 op	27
1.1.2.3.4 Muotoilijan portfolio 4 op	28
1.1.2.4 Muotoilija ja tuotekehitys 15 op	28
1.1.2.4.1 Tuotekehitysprosessi, funktionaaliset tuotteet 10 op	28
1.1.2.4.2 Luovan alan yrittäjyys 5 op	29
1.1.2.5 Ammatillinen profiloituminen 15 op	30
1.1.2.5.1 Muotoilijaidentiteetti 4 op	30
1.1.2.5.2 Tulevaisuuden tutkimus 4 op	30
1.1.2.5.3 Strateginen muotoilu, 4 op	31
1.1.2.5.4 Tutkimuksen ja kehittämisen menetelmäopinnot 3 op	31
1.1.2.6 Asiantuntijuutta syventävät opinnot 15 op	32
1.1.2.6.1 Digitaalinen viestintä 3 op	32
1.1.2.6.2 Näytöskoulutus 5 op	32
1.1.2.6.3 Itsenäinen kaavamuotoilu 7 op	33
1.1.2.7 Muotoiluprosessi syventävä 16 op	33
1.1.2.7.1 Muotoiluprosessi 2, 5 op	33
1.1.2.7.2 Muotoilun historia 3 op	34
1.1.2.7.3 Painokangassuunnittelu 5 op	34
1.1.2.7.4 Plastinen sommittelu I 3 op	35
1.1.3 HARJOITTELU 30 OP	35
1.1.3.1 Työelämäharjoittelu 15 op	35
1.1.3.2 Erikoistava harjoittelu 15 op	36
1.1.4 OPINNÄYTETYÖ 15 OP	37
1.2 TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN 30 OP	37
1.2.1 MUUT AMMATTIOPINNOT 15 OP	38
1.2.1.1 Erikoistuotteiden kaavoitus 5 op	38
1.2.1.2 Erikoistekniikat ja materiaalin muokkaus 5 op	38
1.2.1.3 Tekstiilien eettiset ja ekologiset kysymykset 5 op	39
1.2.2 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 15 OP	39
1.2.2.1 Muotoiluyrittäjyys 5 op	39
1.2.2.2 Palvelumuotoilu 5 op	40
1.2.2.3 Fashion Marketing 5 ects	41
1.2.2.4 Visual Merchandising 5 ects (contents)	41
1.2.2.5 Graafinen viestintä 5 op	42
1.2.2.6 Media, stailaaminen ja kirjoittaminen 5 op	42
1.2.2.7 Muotikuvaus 5 op	42
1.2.2.8 Studiotyöskentely 5 op	43
1.2.2.9 Modelling and Visualisation software 5 ects	43
1.2.2.10 Plastinen sommittelu II 3 op	44
1.2.2.11 Digital Photography and Printing 5 ects	44
1.2.2.12 Kilpailut 5 op	45
1.2.2.13 Media; stailaaminen ja kirjoittaminen 5 op	45

Muotoilu / Muoti- ja vaatetus suunnittelu

MUOTOILUN KOULUTUS / MUOTI- JA VAATETUSSUUNNITTELUN PÄÄAINE

Tutkinto

Kulttuurialan ammattikorkeakoulututkinto

Tutkintonimike

Muotoilija (AMK)

Laajuus

240 opintopistettä (op) / 4 vuotta

MUOTOILUN OPISKELU

Muotoilun koulutuksen pääainejako noudattelee teollisuuden ammattialoja. Muotoilijan ammatin edellyttämät pääaineen tiedolliset ja taidolliset valmiudet opitaan pääosin erilaisissa käytännön suunnitteluprojekteissa. Suunnitteluprojektien toimeksiannot tulevat usein suoraan työelämäkumppaneilta, jolloin teollisuuden prosessit ja toimintamallit tulevat tutuiksi jo opiskeluaikana. Pääaineopintojen lisäksi opiskelija voi profiloitua ammattiosaamistaan täydentävän osaamisen sisällöillä. Henkilökohtaisen tutoroinnin avulla jokaista opiskelijaa ohjataan kehittämään omia vahvuuksiaan niin, että osaaminen on kilpailukykyistä tulevaisuuden työmarkkinoilla.

Opiskelijoilla on käytössään monipuoliset oppimisympäristöt mm. tietokoneavusteiseen suunnitteluun sekä erilaisten materiaalien työstämiseen. Monialainen oppimisympäristö laitteineen antaa opiskelijalle mahdollisuuden rakentaa osaamistaan ja työtapojaan kiinnostuksensa mukaan. Osaaminen varmistetaan vielä työelämässä tehtävien harjoittelujaksojen avulla. Oman osaamisen profiloitua ja työmarkkinoilla erottautumista voi tarvittaessa lisätä suorittamalla kolmantena lukuvuotena vaihtojakson jossakin ulkomaisista yhteistyöoppilaitoksistamme. Viimeisenä opiskeluvuotenaan opiskelijalla on mahdollisuus vahvistaa omaa muotoilijaidentiteettiään vielä opinnäytetyön aihevalinnalla.

MUOTI- JA VAATETUSSUUNNITTELUN PÄÄAINE

Muoti- ja vaatetus suunnittelun opintojen tavoitteena on rakentaa asiantuntemus vaatusalalla toimimiseen. Asiantuntemus koostuu mm. suunnitteluosaamisesta, visuaalisesta osaamisesta, materiaali- ja tuotanto-osaamisesta, ympäristöosaamisesta sekä liiketoimintaosaamisesta ammattikorkeakoulujen yleisten kompetenssien lisäksi. Opintoissa perehdytään muodin näkökulmasta käyttäjälähtöiseen ja kestävään muotoiluun, vaatetuksen funktionaalisuuteen, vaatetusmateriaaleihin ja tuotantoprosesseihin. Muotoilija pystyy suunnittelemaan eri kohderyhmille eettisesti, esteettisesti, teknisesti ja taloudellisesti korkeatasoisia tuotteita ja mallistoja. Lisäksi opintoihin kuuluvat luovan alan liiketoimintaan, konseptointiin ja brändäyksen perusteisiin liittyvät opintojaksot.

Osaamistavoitteiden saavuttaminen ja alalla menestyminen edellyttävät ryhmä- ja projektityötaitoja, hyvää visuaalista ilmaisua ja yleisesti alalla käytössä olevien tietokoneohjelmien hallintaa, tiedon hankinta- ja soveltamistaitoja, itseohjautuvuutta sekä aktiivisuutta oman toiminta-alueen

löytämiseen ja luovuutta ongelmien ratkaisemiseen eettisesti hyväksyttävällä tavalla kansainvälisessä toimintaympäristössä. Kestävän kehityksen periaatteiden tuntemus on vastuunsa tuntevan suunnittelijan ydinosaamista.

Vaateuussuunnittelija voi toimia erilaisissa tehtävissä, mm. vaateuusteollisuuden, kaupan ja median palveluksessa, puvustajana teatteri- ja elokuvien tuotannossa sekä itsenäisenä yrittäjänä. Suunnittelijan tehtäviin kuuluu teollisuudessa mm. mallien ja mallistojen suunnittelu, materiaalivalinnat ja tekninen ohjeistaminen. Hän toimii asiantuntijana ja ammattilaisena tuotekehitystiimissä, joka on osa yrityksen markkinointiryhmää.

Pääaineen perusopinnoiksi luetaan kaikki ensimmäisen vuoden opinnot. Ammattiopintoja ovat toisen, kolmannen ja neljännen vuoden opinnot.

RAKENNETAULUKKO

Ydinosaaminen 210 op

- koostuu perusopinnoista, ammattiopinnoista, harjoittelusta ja opinnäytetyöstä
- ydinosaamisen kokonaisuus muodostaa tutkinnon edellyttämän osaamisen perustan ja varmistaa alan asiantuntijuuden

Täydentävä osaaminen 30 op

- koostuu opiskelijan valitsemista muista ammattiopinnoista ja vapaasti valittavista opinnoista
- täydentävän osaamisen kokonaisuus suuntaa ja profiloi opiskelijan omia ammatillisia osaamistavoitteita

YDINOSAAMINEN 210 OP	1	2	3	4	suoritusvuosi
PERUSOPINNOT 60 OP					
Muotoilun perusteet 15 op					
05MUJOHMUOP Jo hdatus muotoiluopintoihin	5				
05MUMUTEOKÄ Muotoilun teoria ja käsitteistö	4				
05MUMUDITOI Muotoilijan digitaalinen toimintaympäristö 6 op	6				
Muotoilun taideperusta 15 op					
05MUVIMU Visuaalinen suunnittelu	7				
05MUVÄRI Värihah motus	3				
05MUTAH Taidehistoria	5				
Muotoiluprosessi 30 op					

05MUOPRO1KA Muotoiluprosessi I	5				
05MUDIGIMUO Digitaalinen muodin kuvitus	3				
05MUKAAVA Kaava- ja valmistustekniikan perusteet	7				
05MUTEKSRA Tekstiilien raaka-aineet ja rakenteet	5				
05MUELÄVÄ1 Elävän mallin piirustus I	3				
05MUMUPIIRT Muotoilupiirtäminen	4				
01RUOK Ruotsin kieli, kirjallinen osuus	1,5				
01RUOS Ruotsin kieli, suullinen osuus	1,5				
AMMATTIOPINNOT 105 OP					
Käyttäjälähtöinen muotoilu 14 op					
01SUOA Asiantuntijaviestintä		3			
01PINFO Informaatiolukutaito		1			
05MUKÄYTMU Käyttäjälähtöinen muotoilu		5			
05MUKÄYTTKM Käyttäjälähtöiset tutkimus- ja kehittämismenetelmät		2			
05MUKÄYFROH Käyttögraafiset ohjelmistot		3			
Ympäristötehokas muotoilu 17 op					
05MUPÄÄTUOP Pääainetta tukevat opinnot		5			

05MUYPTEMU Ympäristötehokas muotoilu		5			
05MUSYVKAHV Syventävä kaava- ja valmistustekniikka		7			
Muotoiluprosessi syventävä 16 op					
05MUMUOPR2 Muotoiluprosessi II		5			
05MUMUOHIST Muotoilun historia		3			
05MUPAINO Painokangassuunnit- telu		5			
05MUPLAST1 Plastinen sommittelu I		3			
Muotoilijan presentointi 13 op					
01ENG Englannin kieli ja viestintä		3			
05MUELÄVÄ2 Elävän mallin piirustus II		3			
05MUPIMA Piirustus ja maalaus		3			
05MUMUPF Muotoilijan portfolio		4			
Muotoilija ja tuotekehitys 15 op					
05MUTUPROF Tuotekehitysproses- si, funktionaaliset tuotteet			10		
05MULUOYRIT Luovan alan yrittäjyys			5		
Ammatillinen profiloituminen 15 op					
05MUMUID Muotoilijaidentiteetti				4	
05MUTUTUTK Tulevaisuuden tutkimus				4	
05MUSTRATE Strateginen muotoilu				4	

05MUTKMOPIT Tutkimuksen ja kehittämisen menetelmäopinnot				3	
Asiantuntijuutta syventävät opinnot 15 op					
05MUDIGIVI Digitaalinen viestintä				3	
05MUNÄYTÖS Näytöskoulutus				5	
05MUITSE Itsenäinen kaavamuotoilu				7	
HARJOITTELU 30 OP	1	2	3	4	suoritusvuosi
05MUTEH Työelämäharjoittelu 15 op			15		
05MUERIH Erikoistava harjoittelu 15 op			15		
OPINNÄYTETYÖ 15 OP	1	2	3	4	suoritusvuosi
05MUOPN Opinnäytetyö				15	
TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN 30 OP	1	2	3	4	suoritusvuosi
MUUT AMMATTIOPINNOT 15 op					
05MUERIKAA Erikoistuotteiden kaavoitus			5		
05MUERITEMA Erikoistekniikat ja materiaalin muokkaus			5		
05MUTEKSEET Tekstiilien eettiset ja ekologiset kysymykset			5		
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 15 op					
05MUYRITTÄJ Muotoiluyrittäjyys 5 op					

05MUPALMU Palvelumuotoilu 5 op					
05MUFASH Fashion Marketing 5 ects					
05MUVISMERC Visual Merchandising 5 ects					
05MUGRAV Graafinen viestintä 5 op					
05MUMEDSTK Media, stailaaminen ja kirjoittaminen 5 op					
05MUMUOTIKU Muotokuvaus 5 op					
05MUSTUDIO Studiotyöskentely 5 op					
05MUMODELL Modelling and Visualisation software 5 ects					
05MUPLAST2 Plastinen sommittelu II 3 op					
05MUDIGIPP Digital Photograhpy and Printing 5 ects					
05MUKILPA Kilpailut 5 op					
05MUMUOFIL Muotoilu ja muodin filosofia 5 op					

OPETUSSUUNNITELMA 2014 - 2015

Opetussuunnitelman lähtökohdat

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen muodostuminen ja sen strategiset tavoitteet ohjaavat myös suomalaista koulutusta. Koulutuksen rakenteilla, opetussuunnitelmissa kuvattujen osaamisten ja osaamistavoitteiden määrittelyiden yhtenäistämällä tavoitellaan kansainvälisen liikkuvuuden edellytyksiä opintojen aikana niin korkeakoulujen sisällä ja välillä kuin myös opintojen jälkeen työelämässä sekä pyritään mahdollistamaan elinikäinen oppiminen. Lahden ammattikorkeakoulun osaamis pohjaisissa opetussuunnitelmissa sovelletaan eurooppalaisen ja kansallisen viitekehyksen (European Qualifications Framework EQF, National Qualifications Framework NQF) mukaisia osaamisen tasokuvauksia. Ammattikorkeakoulututkinnon osaamista vastaava taso on 6 ja ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon taso on 7. Tutkintojen tuottama osaaminen määritetään osaamistavoitteiden (learning outcome) kautta tietoina (knowledge), taitoina (skills) ja pätevyysinä (competence). Osaamistavoitteilla tarkoitetaan kuvausta opiskelijan tavoitellusta oppimistuloksesta.

Oppimiskäsitys LAMKissa

Lahden ammattikorkeakoulussa oppiminen pohjautuu yhteisiin arvoihin, jotka ovat luottamus, avoimuus, asiakaslähtöisyys, toisen ihmisen arvostaminen ja uudistuminen. Oppiminen lähtee opiskelijan arvostuksesta ja yhdessä tekemisestä. Myös tietokäsitys ohjaa oppimista ja opettamista. LAMKissa tieto nähdään alati muuttuvana ja kehittyvänä, kriittisesti analysoitavana yhteisöllisen toiminnan tuloksena. Monialaisuus ja moniammatillinen yhdessä tekeminen luo mahdollisuuden uusille ideoille ja uudentalaiselle oppimiselle. Oppiminen on yhteisöllistä ja vuorovaikutteista tiedon rakentamista, joka tukee opiskelijan kehittymistä itsenäiseksi ja vastuulliseksi oman alansa asiantuntijaksi.

Opintojen aikana opiskelijalle tarjoutuu erilaisia oppimisympäristöjä, joissa sekä teoria että käytäntö liittyvät yhteen ja jossa opetus, ohjaus ja arviointi tukevat oppimista. Erilaiset projektit sekä tutkimus- ja kehittämishankkeet tarjoavat opiskelijalle suoran kontaktin työelämään, jolloin tietoa rakennetaan, sovelletaan ja arvioidaan yhdessä opiskelijan, opettajan ja työelämäedustajan kanssa moderneja työmenetelmiä ja –välineitä soveltaen. Yrittäjämäistä työtettä tuetaan ja opintojen aikana on mahdollista perehtyä ja saada valmiuksia myös yrittäjyyteen. Lahden ammattikorkeakoulussa oppimisen ja osaamisen kehittymisen linjaukset kuvataan pedagogisessa strategiassa.

Opiskelijana LAMKissa

Opiskelijan laadukas opiskelu- ja oppimisprosessi on ammattikorkeakoululle tärkeä asia. Lahden ammattikorkeakoulussa jokaisella opiskelijalla tulee olla oikeus oppia ja kehittyä ammatillisesti henkilökohtaiset lähtökohdat, elämäntilanne ja persoonallisuus huomioon ottaen. Opiskelijan on hyvä tunnustaa oma oppimistyylinsä, jotta sitä kehittämällä ja monipuolistamalla voisi saada parhaan hyödyn oppimistilanteista.

Ammattikorkeakoulun opiskelijalta edellytetään itsenäistä ja vastuullista otetta omasta oppimisestaan sekä aktiivista vuorovaikutusta yhteisönsä kanssa. Opiskelu tapahtuu usein erilaisissa ryhmissä, joissa opitaan samalla tiimityötaitoja. Tutkimus- ja kehittämishankkeissa sekä aidoissa työtilanteissa opitaan innovatiivisuutta, luovuutta, kriittistä ajattelua ja yhteisöllistä ongelman ratkaisua. Oppiminen on oivaltamisen iloa, uteliaisuutta ja avointa suhtautumista uusiin asioihin.

Opettajuus LAMKissa

Opettaja on opiskelijan innostaja ja tuki, jonka tehtävänä on johtaa opiskelijan oppimisprosessia ja asiantuntijaksi kehittymistä. Opettajan osaaminen on moniulotteista. Siihen kuuluu pedagogisen ja oman ammattialan osaamisen lisäksi vahva eettinen osaaminen, rohkea pedagoginen toiminta, kyky toimia moniammatillisen työyhteisön jäsenenä, taito työskennellä organisaation erilaisissa tehtävissä, kehittämisosaaminen ja kyky toimia monikulttuurisissa tilanteissa.

LAMKissa korostetaan tutkivaa ja kehittävää työtettä. Se on perusta jatkuvalle uuden tiedon, taidon ja hyvien käytänteiden levittämiselle. Opettaja tutkii ja kehittää yhdessä opiskelijan kanssa työelämäosaamista. Opettaja osallistuu konferensseihin ja tuottaa artikkeleita ja julkaisuja sekä ammatillisiin että tieteellisiin julkaisuihin ja muille foorumeille. Uuden tiedon luomisella voidaan ratkoa työelämästä nousevia kvalifikaatiovaatimuksia eli uusia osaamistarpeita. Keskeistä opettajuudessa on pedagogisen ja oman alansa asiantuntijuuden lisäksi tulevaisuuden tekeminen yhdessä erilaisten verkostojen kanssa.

Opintojen ja oppimisen ohjaus

Ammatillisen asiantuntijuuden kasvua sekä ammatti-identiteetin etsimistä ja vahvistumista voi oppia erilaisissa tilanteissa ja eri tavoin. Tätä prosessia tuetaan kokonaisvaltaisella ohjauksella. Opintojen ja oppimisen ohjaus on pedagogisen ja muun tuen antamista opiskelijoille. Tavoitteena on opiskelutaitojen parantaminen ja opiskelijan hyvinvoinnin tukeminen. Ohjaus alkaa opintoihin haettaessa ja kestää opintojen ajan. Ohjaus muuttuu vähitellen uraohjaukseksi opintojen loppuvaiheessa ja alumnitoiminnaksi opiskelijan valmistuttua. Ohjausprosessissa tuetaan erilaisia oppijoita, opiskelu- ja työelämätaitojen kehittämistä ja elinikäistä oppimista. Opiskelijaa ohjataan oppijan polun eri vaiheissa.

Ohjausta toteutetaan mm. tutoroinnin avulla. Tutoroinnilla ymmärretään opettajan ja opiskelijan välistä yhteistyötä. Sillä edistetään oppimista ja opiskelijan itsenäistä oppimisprosessin hallintaa sekä oppimisyhteisöön integroitumista. Lahden ammattikorkeakoulussa toteutetaan sekä opettaja- että opiskelijatutorointia eli vertaistutorointia. Lisäksi ohjaukseen osallistuu koko henkilökunta kukin omalla, kehittyvällä asiantuntemuksellaan.

Oppimisympäristöt

Lahden ammattikorkeakoulun monialaisen ja vuorovaikutteisen oppimisympäristön tarkoituksena on edistää opiskelijan oppimista ja ammatillisen asiantuntijuuden kasvua. Projektioppimisen, kontaktiverkostojen ja teknologisten ratkaisujen avulla oppimisympäristö laajenee yrityksistä ja julkisen sektorin toimijoista koostuvaksi yhteistyöverkostoksi, jonka tuella merkittävä osa oppimisesta tapahtuu. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeet toimivat monialaisina oppimisympäristöinä, joissa opiskelija ratkoo aitoja työelämän ongelmia ja verkottuu erilaisten toimijoiden kanssa. Oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti yhteistyökumppaneiden kanssa. Oppimisympäristö on myös LAMKin opettajille oppimisen ja oman osaamisen kehittämisen ympäristö

Oppiminen on oppilaitosrajoista ja ajasta riippumatonta. Toimijoiden, opetuksessa hyödynnettävien menetelmien, materiaalien, tilojen ja teknologioiden sekä aitojen työelämän tilanteiden muodostama kokonaisvaltainen toimintaympäristö tukee opiskelijaa oman osaamisen kehittämisessä ja näkyväksi tekemisessä. LAMKin, HAMKin ja Laurea-ammattikorkeakoulun strateginen liittouma (FUAS) laajentaa opiskelijoiden oppimisympäristöjä ja opiskelumahdollisuuksia entisestään.

Tulevaisuudessa Lahden ammattikorkeakoulun toiminta keskitetään Niemen kampukselle, johon rakennetaan innovaatiokeskittymä. Lahden alueen innovaatiokeskittymä tarjoaa autenttiset kehittämis- ja oppimisympäristöt, joihin otetaan mukaan alueelliset toimijat ja kansainväliset kumppanit.

Opetussuunnitelman rakenne

Lahden ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmat rakentuvat laajoista osaamiskokonaisuuksista ja niiden osina olevista opintojaksoista. Tutkinnon ydinosaaminen muodostuu perus- ja ammattiopinnoista, pakollisista kieli- ja viestintäopinnoista, ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta ja oppinäytetyöstä. Ydinosaaminen varmistaa alan asiantuntijuuden. Ydinosaamisen lisäksi opiskelija valitsee tutkintoonsa täydentäviä osaamiskokonaisuuksia ja opintojaksoja, joilla opiskelija voi suunnata ja profiloita omia ammatillisia tavoitteitaan. Ydinosaamisen laajuudet Lahden ammattikorkeakoulussa ovat 150 op – 210 op tutkinnosta riippuen ja täydentävän osaamisen laajuudet 60 - 30 op tutkinnosta riippuen..

Tutkintojen tasokuvausten (EQF, NQF) lisäksi opetussuunnitelmaan on sisällytetty integroidusti osaamiskokonaisuuksien ja opintojaksojen tavoitteisiin ARENE:n suosittu yhteisistä kompetensseista.

Yhteisten kompetenssien (ks. alla oleva taulukko) hallitseminen varmistaa ammattikorkeakoulutasoisen, ammatillisen sivistyksen rakentumisen ja ammatillisen ydinosaamisen saavuttaminen puolestaan työelämän edellyttämän asiantuntijuuden rakentumisen. Yhteisten kompetenssien lisäksi opetussuunnitelmassa kuvataan alakohtaiset, ammatilliset kompetenssit. Opiskelijan työmäärää kuvataan eurooppalaisen mitoitussjärjestelmän mukaan opintopisteinä. Yhden lukuvuoden aikana opiskelija suorittaa 60 opintopistettä. Työmäärällisesti yksi opintopiste vastaa 27 tuntia opiskelijan työtä

Yhteiset osaamisalueet / kompetenssit AMK-tutkinnossa ovat:

OSAAMISALUE	OSAAMISEN KUVAUS
OPPIMISEN TAIDOT	<ul style="list-style-type: none"> osaa arvioida ja kehittää osaamistaan ja oppimistapojaan osaa hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti kykenee ottamaan vastuuta ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta
EETTINEN OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> kykenee ottamaan vastuun omasta toiminnastaan ja sen seurauksista osaa toimia alansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti osaa ottaa erilaiset toimijat huomioon työskentelyssään osaa soveltaa tasa-arvoisuuden periaatteita osaa soveltaa kestäväen kehityksen periaatteita kykenee vaikuttamaan yhteiskunnallisesti osaamistaan hyödyntäen ja eettisiin arvoihin perustuen
TYÖYHTEISÖOSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> osaa toimia työyhteisön jäsenenä ja edistää yhteisön hyvinvointia osaa toimia työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa osaa hyödyntää tieto- ja viestintäteknikkaa oman alansa tehtävissä kykenee luomaan henkilökohtaisia työelämäyhteyksiä ja toimimaan verkostoissa osaa tehdä päätöksiä ennakoimattomissa tilanteissa kykenee työn johtamiseen ja itsenäiseen työskentelyyn asiantuntijatehtävissä omaa valmiuksia yrittäjyyteen
INNOVAATIO-OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> kykenee luovaan ongelmanratkaisuun ja työtapojen kehittämiseen osaa työskennellä projekteissa osaa toteuttaa tutkimus- ja kehittämishankkeita soveltaen alan olemassa olevaa tietoa ja menetelmiä osaa etsiä asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja
KANSAINVÄLISTYMIS-OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> omaa alansa työtehtävissä ja niissä kehitymisessä tarvittavan kielitaidon kykenee monikulttuuriseen yhteistyöhön osaa ottaa työssään huomioon alansa kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia

Muotoilun osaamisalueet / kompetenssit AMK-tutkinnossa ovat:

OSAAMISALUE	OSAAMISEN KUVAUS

SUUNNITTELUOSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää luovan ongelmanratkaisun menetelmiä • osaa ennakoida tulevaisuuden muutoksia ja kehittää toimintaympäristöä muutoshakuisesti. • osaa hankkia tietoa reflektoiden ja soveltaen. • osaa oman alansa suunnittelumetodeja ja työvälineiden käyttöä. • osaa hyödyntää käyttäjälähtöisen suunnittelun menetelmiä • osaa soveltaa ergonomian periaatteita • ymmärtää ja hallitsee luovia prosesseja työskentelyssä sekä alan teoriaa. • ymmärtää muotoilijan eettistä ja esteettistä vastuuta.
TUOTANTO-OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee alansa keskeiset materiaalit ja osaa niiden soveltavaa käyttöä. • ymmärtää alansa olennaiset valmistus- ja tuotantoprosessit • tuntee alansa tuotantoketjut. • ymmärtää laadun merkityksen olennaiseksi osaksi suunnittelutyötä.
MUOTOILUPROSESSIN OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää kulttuuriset tekijät suunnittelun taustalla ja osaa tulkita ajan ilmiöitä ja arvoja muotoilullisin keinoin. • osaa työskennellä projektityöskentelyn menetelmin. • osaa esittää ideansa ja tuotteensa vuorovaikutuksellisesti. • ymmärtää liiketoiminnan ja markkinoinnin merkityksen muotoiluprosessissa. • ymmärtää muotoiluprosessin ja tuotteen merkityksiä yrityskuvan hallinnassa.
VISUAALINEN OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • osaa havainnoida, käyttää sekä arvioida väriä ja muotoja sekä niiden suhteita muotoilutyön perustana. • osaa ja hallitsee visuaaliset kuvausmenetelmät osana suunnittelun prosesseja.
YMPÄRISTÖOSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee suunnittelutyöhön liittyvän ympäristölainsäädännön pääperiaatteet • pystyy huomioimaan tuotteen suunnittelussa sen koko elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia • tiedostaa ympäristöasioiden vaikutuksen yrityksen liiketoimintaan ja kilpailukykyyn vaikuttavana tekijänä
LIIKETOIMINTA- JA YRITTÄJYYSOSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee muotoilun alan yleisimmät liiketoimintamallit. • osaa arvioida omia henkilökohtaisia ominaisuuksiaan ja valmiuksiaan toimia yrittäjänä. • tuntee yritystoiminnan suunnitteluun ja aloittamiseen liittyvät tukiverkostot ja osaa hyödyntää niitä. • osaa markkinoida ja myydä omaa osaamistaan. • ymmärtää yritystoiminnan ja yrittäjyyden merkityksen mahdollisuutena työllistyä ja työllistää. • osaa arvioida yrittämisen menestymismahdollisuuksia omassa toimintaympäristössään.

Oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppimisen ja osaamisen arviointi edellyttää, että tutkintojen osaamis pohjaisuus on riittävän hyvin määritelty, jotta yksilön osaaminen suhteessa asetettuihin tavoitteisiin voidaan arvioida. Osaamisen arviointi perustuu opetussuunnitelmassa esitettyihin osaamisen tavoitekuvauksiin. Tavoitteet kuvaavat sen osaamisen mitä opiskelijalta edellytetään tutkinnon saavuttamiseksi. Tavoitteet kuvataan hyvän opiskelijan osaamisena.

Arvioinnissa hyödynnetään opiskelijoiden tekemiä itse- ja vertaisarvioita sekä työelämän edustajan arvioita. Opiskelijalla on mahdollisuus myös aiemmin tai muualla hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen (AHOT). Arvioinnin avulla opiskelija voi seurata oman osaamisensa

ja omien tavoitteidensa kehittymistä suhteessa ammatin asettamiin osaamisvaatimuksiin.

Opintojaksot arvioidaan numeerisesti asteikolla 0 - 5 tai hyväksytyt/hylätyt -periaatteella, jolloin hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan hyvät tiedot (3). Arviointikriteerit on yhteisesti kuvattu tasoille 1, 3 ja 5.

OSAAMISEN ARVIINTIKRITEERIT AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINNOISSA / soveltaen Laurea-AMK:

Amk-tutkinto	Alkuvaiheen opiskelija	Valmistumisvaiheen opiskelija
KIITETTÄVÄ 5 / opiskelija osaa	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttää asiantuntevasti ammattikäsitteitä. • Noudattaa työturvallisuusohjeita vastuullisesti ja itsenäisesti. • Perustella toimintaa tutkitun tiedon avulla. • Toimia itsenäisesti ja aloitteellisesti tavoitteiden suunnassa. Toiminta on usein joustavaa, järjestelmällistä, kehittämispainotteista, luovaa ja aktiivista. • Valita toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja ja perustella valintansa. • Toimia asiakaslähtöisesti ja tilanteenmukaisesti. • Edistää ryhmän toimintaa. • Kriittisesti soveltaa ammattieettisiä periaatteita toiminnassaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttää asiantuntevasti ja laaja-alaisesti ammattikäsitteitä sekä hallitsee kokonaisuuksia. • Kehittää toimintaympäristönsä työturvallisuutta. • Kehittää toimintatapoja vertailemalla, yhdistelemällä ja valitsemalla tutkittua tietoa. • Toimia aloitteellisesti ja innovatiivisesti tavoitteiden mukaan. Toiminta pääsääntöisesti uutta luovaa, työelämää kehittävää ja selkeän ammatillista. • Valita, yhdistellä ja kehittää toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja. • Toimia aloitteellisesti ja vastuullisesti asiakassuhteissa sekä ymmärtää asiakkuuden merkityksen kokonaisuuden kannalta. • Kehittää ja uudistaa monialaisen / -amatillisen ryhmän toimintaa • Soveltaa kriittisesti ammattieettisiä periaatteita monimutkaisissa ja ennakoimattomissa tilanteissa.
HYVÄ 3 / opiskelija osaa	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttää systemaattisesti ammattikäsitteitä. • Soveltaa työturvallisuusohjeita toiminnassaan. • Perustella, vertailla ja analysoida toimintaansa yleisillä ohjeilla. • Selviytyä itsenäisesti erilaisissa tehtävissä kulloisessakin toimintaympäristössä. • Soveltaa monipuolisesti opittuja tekniikoita ja malleja. • Toimia ammatillisesti asiakastilanteissa. • Toimia ryhmässä tavoitesuhteisesti. • Perustella toimintaansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttää asiantuntevasti ammattikäsitteitä. • Huolehtia omasta ja työyhteisönsä työturvallisuudesta sekä havaitsee kehittämiskohteita. • Valita toimintatapoja tutkitun tiedon ja ohjeistuksen perusteella. • Toimia systemaattisesti ja kriittisesti tavoitteiden suunnassa monimutkaisissa tilanteissa. Toiminta usein joustavaa, järjestelmällistä, luovaa ja aktiivista. • Valita toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja ja perustella valintansa. • Priorisoida ja ylläpitää asiakkuuksia/asiakassuhteita. • Edistää ryhmän toimintaa. • Soveltaa kriittisesti ammattieettisiä periaatteita toiminnassaan.

TYYDYTTÄVÄ 1 / opiskelija osaa	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttää keskeisiä/yksittäisiä ja asianmukaisia ammattikäsitteitä sekä osoittaa perehtyneensä tietoperustaan. • Toimia turvallisesti, joskin toiminta on usein kaavamaista/ kokeilevaa/ hapuilevaa/ omalähtöistä • Noudattaa sääntöjä ja ohjeita sekä perustella toimintaansa annetuilla ohjeilla. • Toimia ohjattuna asianmukaisesti. • Käyttää oppittuja tekniikoita ja malleja. • Ottaa toiminnassaan asiakkaat huomioon. • Toimia ryhmän jäsenenä. • Toimia ammattieettisten periaatteiden mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttää systemaattisesti ammattikäsitteitä. • Noudattaa työturvallisuusohjeita vastuullisesti ja itsenäisesti. • Perustella ja analysoida toimintaansa yleisillä ohjeilla sekä tutkitun tiedon avulla. • Toimia ammatillisesti ja vastuullisesti ennakoimattomissa asiakas- ja ongelmatilanteissa. • Toimia itsenäisesti erilaisissa tehtävissä kulloisessakin toimintaympäristössä. • Soveltaa monipuolisesti oppittuja tekniikoita ja malleja. • Toimia asiakaslähtöisesti ja tilanteenmukaisesti sekä ymmärtää asiakastarpeita. • Toimia ryhmässä tavoitesuhteisesti. • Toimia ja perustella toimintaansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti.
--------------------------------	--	---

Opiskelun kansainvälisyys

Kansainvälinen osaaminen on oleellinen osa ammattitaitoa. Kansainvälistä kokemusta arvostetaan työmarkkinoilla, jossa korostuvat kielitaito, valmiudet kohdata erilaisista kulttuureista tulevia ihmisiä ja kyky työskennellä monikulttuurisessa ympäristössä. Opiskelijoiden kansainvälisten valmiuksien kehittymistä tuetaan koulutuksessa monin eri tavoin.

Kansainvälistymisen tärkeimpiä muotoja ovat eri vaihto-ohjelmien kautta toteutuvat opiskelijavaihdot ja harjoittelut ulkomaille, intensiivikurssit, vieraskieliset opintojaksot, saapuvat vaihto-opiskelijat ja -opettajat sekä osallistuminen koulutusalan verkostoihin, seminaareihin ja kansainvälisiin hankkeisiin. Lahden ammattikorkeakoululla on hyvät kansainväliset yhteydet, ja opiskelijoita kannustetaan tekemään osa opinnoistaan ulkomailta opiskelijavaihtona. Ulkomailta suoritettavat opinnot hyväksiluetetaan osaksi opiskelijan opintoja ECTS-periaatteiden mukaisesti.

FUAS-yhteistyössä on laadittu kansainvälisille opiskelijoille opiskelun ja oppimisen ohjauksen malli.

Opetussuunnitelmien laadun arviointi ja kehittäminen

Lahden ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmien toteutumista arvioidaan osana pedagogisen strategian ja Lahden ammattikorkeakoulun strategian seurantaa. LAMKin strategiassa on määritelty keskeisimmät opetuksen ja osaamisen kehittämisen tavoitteet ja mittarit. Arviointeja ovat mm. opintojaksopalautteet, koulutuksen laatu- ja palautteet, opetussuunnitelmien ja koulutusalojen/ yksiköiden itsearviointi sekä eri alojen pedagogiset katselmuksena vuosisuunnitteluprosessia.

LAMKin tasolla järjestetään vuosittain arviointi- ja kehittämisfoorumeita strategisesti tärkeistä teemoista. Valmistuneiden opiskelijoiden palautetta kerätään sijoittumis seurannan (vuosi valmistumisesta) ja uraseurannan (5 vuotta valmistumisesta) avulla.

YDINOSAAMINEN 210 OP

Sisältö

Muoti- ja vaatetus suunnittelijan ydinosaaminen koostuu monien tietojen, taitojen ja kompetenssien kokonaisuudesta.

Ydinosaamisen rakentaminen aloitetaan ensimmäisenä opiskeluvuotena perusopinnoista, jotka voivat olla yleisiä taideopintoja tai ammattiopintojen perusteita.

Toisen ja kolmannen vuoden aikana opiskelu koostuu pääasiassa ammattiopinnoista, jotka syventävät aikaisemmin opittuja tietoja ja taitoja soveltavien projektiperustaisten opintojaksojen yhteydessä.

PERUSOPINNOT 60 OP

Osaamistavoite

Perusopinnot jälkeen opiskelija

- tunnistaa itsensä ja tavoitteensa ammattikorkeakoulun opiskelijana
- osaa tiedostaen ja tavoitteellisesti havainnoida ympäristöään
- osaa sanallisesti ja visuaalisesti kommunikoida ajatuksistaan ja ideoistaan
- tunnistaa muotoilun ja oman alan keskeisiä käsitteitä, teorioita, historiaa ja toimintatapoja.

Muotoilun perusteet 15 op

Muotoilun perusteet 15 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa muotoilun keskeiset käsitteet ja muotoilijan työnkuvan
- hallitsee muotoilijan työmenetelmien, -välineiden ja -laitteiden käytön perustaidot
- osaa toimia vuorovaikutteisesti ryhmän jäsenenä
- tunnistaa itsensä ja tavoitteensa ammattikorkeakoulun opiskelijana
- osaa tiedostaen ja tavoitteellisesti havainnoida ympäristöään

Johdatus muotoiluopintoihin 5 op

05MUJOHMUOP Johdatus muotoiluopintoihin 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa muotoilun koulutusohjelmassa opiskeluun liittyvät periaatteet ja toimintaympäristön
- on orientoitunut muotoilijan ammattiopintoihin ja tutustunut muotoilun osa-alueisiin
- kykenee erottelamaan yksinkertaisen muotoiluprosessin osa-alueet ja jatkumon
- kykenee ideointiin ja ongelmanratkaisuun yhdessä muiden muotoilun koulutusohjelman pääaineopiskelijoiden kanssa
- tunnistaa yhteisöllisen vuorovaikutuksen merkityksen

Sisältö

Ohjattuna ryhmätyönä tapahtuva luova työpajatyöskentely. Muotoilun pääaineiden asiantuntijaluennot.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla, yksilö- ja ryhmätehtävät.

Itsenäinen tehtäväpaketti.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Muotoilun teoria ja käsitteistö 4 op

05MUMUTEOKÄ Muotoilun teoria ja käsitteistö 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa muotiin liittyvät yksilölliset käsityksensä ja arvonsa
- tunnistaa muotiin liittyvät toiminnalliset ja teoreettiset lähtökohdat
- tunnistaa muodin peruskäsitteistön ja sen tarkoituksenmukaisen käytön merkityksen
- tunnistaa muotiteollisuuden keskeiset toimintatavat
- tunnistaa muodin osana muotoiluteollisuutta

Sisältö

Tutustutaan muotoilijan toimintaympäristöön, vaatetussuunnittelijan työnkuvaan sekä muotiteollisuuden toimintatapoihin ja ammattikieleen. Oppimispäiväkirjan avulla pohditaan yksilöllistä kokemusta ja näkökantaa muodin ja pukeutumisen merkityksiin.

Edeltävä osaaminen

Perusopinnot. Ei vaadi edeltävää osaamista.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla, yksilö- ja ryhmätehtävät. Luennot. Itsenäinen tehtäväpaketti, joka sisältää tiedonhankintaa. Oppimispäiväkirja. Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Muotoilijan digitaalinen toimintaympäristö 6 op

05MUMUDITOI Muotoilijan digitaalinen toimintaympäristö 6 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa ja löytää oppilaitosympäristöön kuuluvat keskeisimmät digitaaliset laitteistot ja tietojärjestelmät
- osaa käyttää oppilaitoksen verkkoympäristöä aineistojen tallentamiseen ja jakamiseen
- osaa hyödyntää digikuvausta ja skanneria tiedonkeruun, muistiinpanon, havainnoinnin ja dokumentoinnin välineinä
- osaa käyttää oppilaitoksen dataprojektoreita ja lasertulostimia
- osaa käyttää paineentunnistavaa piirto-ohjelmaa kuvankäsittely- ja piirto-ohjelmien kanssa
- osaa tuottaa yksinkertaista suuntautumisalaansa liittyvää sähköistä tai tulostettua esitysmateriaalia esitysgrafiikka-, kuvankäsittely-, vektoripiirto- ja taitto-ohjelmien avulla
- tuottamisessaan aineistoissa osaa soveltaa käyttögraafisen suunnittelun peruseräitä

Sisältö

Esitellään oppilaitosverkon käyttö- ja tallennustavat sekä perehdytään käytänteisiin. Opastetaan dataprojektorin, tasoskannerin, piirto-ohjelman ja digikameran käyttöä ja käytänteitä. Perehdytään oppilaitoksen värilaser-tulostimien käyttöön ja tulostusmateriaalin valintaan. Esitellään muotoilualan näkökulmasta digitaalisen esittämisen, -esitysmateriaalin, typografian sekä digitaalisen kuvan ja kuvantamisen teoreettisia perusteita. Ohjelmistosisältöinä perehdytään Adobe Acrobat, Illustrator, Photoshop, Bridge ja InDesign -ohjelmien alakohtaisten alkeiden hallintaan ja MS PowerPoint -esitysgrafiikkaohjelman käyttöön. Opintojaksolla voidaan tuottaa myös materiaalia pääaineen harjoitustehtävien tueksi.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus ja -opastus, yksilö- ja ryhmätehtävät. Luennot. Digitaalisen portfolion koostaminen itsenäisesti jakson luennoista ja harjoitustehtävistä.

Arviointi: asteikolla 0 – 5.

Arviointikriteerit: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla sekä yksilö- ja ryhmätehtävissä. Harjoitustehtävien toteutus ja sovitun aikataulun noudattaminen.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan tarkemmin opintojakson alussa.

Ohessa jakson sisältöihin liittyvää kirjallisuutta:

Reynolds, G. 2009. Esityksen suunnittelu - zen ja pelkistämisen taito. Docendo. ISBN: 978-951-0-35539-8.

Lammi, O. 2009. Vaikuta visuaalisesti - laadi selkeä esitys. Docendo. ISBN: 978-951-0-35532-9.

Itkonen, M. 2012. Typografian käsikirja. 4. laajennettu painos. RPS Markkinointi. ISBN10: 9525001156

Paananen, P. 2012. Photoshop CS6 – kuvankäsittely. Docendo. ISBN: 978-952-5912-27-2.

Korkeila, S. 2013. Illustrator CS6 – vektorigrifiikka. Docendo. ISBN: 978-952-5912-29-6.

Paananen, P. 2013. InDesign CS6 – julkaisun tekeminen. Docendo. ISBN: 978-952-5912-28-9.

Korkeila, Lammela, Paananen. 2010. Suunnittele, toteuta ja julkaise - Adobe Creative Suite -työnkulku. Docendo. ISBN: 978-951-0-36090-3.

Lammi, O. 2014. PowerPoint 2013 - Tehoa viestintään. Docendo. ISBN: 978-952-291-002-8.

Muotoilun taideperusta 15 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- tuntee kuvataiteen historian ja nykytaiteen ilmiöt pääpiirteittäin.
- tuntee kuvataiteen teorian perusteita.
- hallitsee visuaaliset perustaidot esimerkiksi kuvan rakenteen, sommittelun ja tilan kuvaamisen taidot.
- tuntee väriteoriat ja osaa soveltaa niitä.
- osaa välittää erilaisin välinein omia tulkintojaan tekemistään havainnoista.
- tuntee taiteen käsitteistöä ja osaa käyttää sitä erilaisissa kuvia tulkitsevilla ja arvioivissa tilanteissa.

Moduulin painopiste on omien visuaalisten perustaitojen, oman visuaalisen ilmaisun, havainnoinnin ja ideoinnin harjoittamisessa ja kuvataiteen ilmiöiden ymmärryksen kasvattamisessa.

Visuaalinen suunnittelu 7 op

05MUVIMU Visuaalinen suunnittelu 7 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa asennoitua muotoilu- ja viestintäprosessin suunnitteluun ja taiteelliseen hallintaan luovasti ja itsenäisesti
- osaa soveltaa laajentunutta visuaalis-taiteellista yleissivistystään ja taitojaan monipuolisesti
- osaa esitellä omia teoksiaan vertaisyleisölle ja arvioida niitä kriittisesti
- osaa käyttää erilaisia visuaalisia ideointimenetelmiä
- osaa käyttää havaintojaan ja tunteitaan luovan ajattelun lähtökohtina
- tunnistaa kuvataiteiden ja muun visuaalisen kulttuurin välisiä yhteyksiä
- kykenee analysoimaan, tulkitsemaan ja ymmärtämään aikamme visuaalista kulttuuria

Sisältö

Opintojakson sisältö koostuu seuraavista asiakokonaisuuksista:

- luonnon tekemä muoto ja ihmisen tekemä muoto
- kuvan rakentamisen keinot
- sommittelu ja geometria
- klassinen ja ekspressiivinen estetiikka
- parafraasi ja pastissi
- allegoria, metafora ja symboli
- kuva semioottisena merkinä
- klassiset myytit ja tarinankerronta
- taide ja julkinen ympäristö

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Luennot ja alustukset, ohjatut harjoitustyöt ja niiden kritiikit, ekskursion näyttelyihin

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Ringbom: Pinta ja syvyys, Taide 1989

Tuomikoski: Ihminen ja taide, Hakapaino 1987

Töyssy ym.: Kuvataide – visuaalisen kulttuurin käsikirja, WSOY 1999

Haapala ym.: Ympäristö, arkkitehtuuri, estetiikka, Yliopistopaino 1995

Väriahmotus 3 op

05MUVÄRI Väriahmotus 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tuntee modernin väriteorian ja -estetiikan historiallisia perusteita
- ymmärtää värihavainnon kokonaisvaltaisuuden ja suhteellisuuden
- tuntee värien ja väriyhdistelmien impressiivisen, ekspressiivisen ja symbolisen luonteen
- ymmärtää värien vuorovaikutuksen lainalaisuuksia ja osaa soveltaa niitä luovasti
- tuntee klassisen väriopin teorioita ja niiden sovelluksia taiteessa ja muotoilussa

Sisältö

Opintojakson sisältö koostuu seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Ittenin 7 estettisen väririnnastuksen teoria
- Ittenin käsitys värillisistä harmonioista
- Albersin näkemykset värien suhteellisuudesta ja niiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta
- väri-ilmaisun esteettiset perusteet
- väri-ilmaisun psykologiset perusteet
- väri-ilmaisun symboliset perusteet

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Luennot ja alustukset, ohjatut harjoitustyöt ja niiden kritiikit, ekskursiot näyttelyihin

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Albers: Värien vuorovaikutus, Vapaa taidekoulu 1998

Arnkil: Värit havaintojen maailmassa 2008

Itten: Värit taiteessa, Taide 1991

Huttunen: Värit pintaa syvemältä, Sanoma Pro 2005

Taidehistoria 5 op

05MUTAHI Taidehistoria 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tietää länsimaisen kuvataiteen, arkkitehtuurin ja soveltavin osin muun visuaalisen kulttuurin perusteet esihistoriasta nykyaikaan
- tunnistaa taidehistorian ja visuaalisen kulttuurin tutkimuksen käsitteitä
- kykenee hahmottamaan oman ammattialansa osana taiteellisen tekemisen kenttää ja visuaalista toimintaympäristöä
- osaa soveltaa taidehistorian ilmiöitä omaan tuottamiseensa.

Sisältö

Opintojakson luennoilla keskustellaan taiteesta käyttäen taidekuvia, tutkimuskirjallisuutta, elokuvia, dokumentteja ja muuta aihepiiriin liittyvää visuaalista materiaalia.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Luennot ja ohjatut harjoitustehtävät

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Honour, Hugh ja Fleming, John. Maailman taiteen historia (2001 tai uudempi painos).

Sederholm, Helena. Tämäkö taidetta (2000)

Luennon digitaalinen oppimateriaali

Opiskelijan itsensä ohjatusti hakema materiaali

Muotoiluprosessi 30 op

Muotoiluprosessi 30 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa muotoiluprosessien peruseriaatteet ja osaa soveltaa niitä omassa työskentelyssään
- tunnistaa valmistusprosessin merkityksen muotoiluprosessissa.
- tunnistaa alan tärkeimmät materiaalit ja niiden yleisimmät käyttötarkoitukset
- osaa soveltaa erilaisia ideointitekniikoita ja ongelmanratkaisumenetelmiä
- kykenee kommunikoimaan suullisesti ja kirjallisesti toisella kotimaisella kielellä oman ammattialansa asioista
- osaa käyttää esitystekniikkaa osana muotoiluprosessia osaa dokumentoida töitään järjestelmällisesti ja ymmärtää portfolion merkityksen

Muotoiluprosessi 1, 5 op

05MUOPROIKA MUOTOILUPROSESSI 1, 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa muotoiluprosessin periaatteet ja vaiheet
- osaa soveltaa muotoiluprosessin periaatteita tuotteiden ja malliston suunnittelussa
- tunnistaa tuotteen peruselementit: kolmiulotteisen muodon, silhuetin ja mittasuhteet
- hahmottaa materiaalin ja värin merkityksen valmiissa tuotteessa

Sisältö

Luento. Perehdytään peruselementteihin. Harjoitustehtävä. Opintojakso on integroitu Kaava- ja valmistustekniikan perusteet -opintojakson kanssa.

Edeltävä osaaminen

Perusopintoja. Edeltävää osaamista ei vaadita.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja yksilötehtävien toteuttaminen.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Digitaalinen muodin kuvitus 3 op

05MUDIGIMUO DIGITAALINEN MUODIN KUVITUS 3 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa tuottaa kuvankäsittely- ja käyttögraafisillaohjelmilla alan kuvituksia digitaalista piirtopöytää ja -kynää käyttäen
- osaa yhdistää skannatut käsivarapiirustukset ja materiaalinäytteet sekä digitaalisesti tuotetun aineiston näyttäväksi kuvakollaasiksi
- osaa piirtää yksinkertaisia 2D-työkuvia suunnittelemistaan vaatteista
- osaa soveltaa digitaalisia ohjelmia vaatetussuunnittelijan työvälineenä

Sisältö

Perehdytään digitaalisen piirtopöydän ja kynän käyttämiseen sekä vahvistetaan aikaisemmin opittuja kuvankäsittely- ja käyttögraafisten

ohjelmistojen käyttötaitoja. Opintojakson perustana käytetään Muotoiluprosessi 1 tai Muotoilupiirtäminen -opintojaksojalla tehtyjä töitä.

Edeltävä osaaminen

Digitaalinen toimintaympäristö, laitteisto ja ohjelmistot -opintojakso, 6 op tai vastaavat tiedot.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla, ohjatut harjoitustehtävät. Digitaalinen portfolio harjoitustehtävistä tai näyttökoe. Itsenäinen tehtäväpaketti.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ohjelmisto-oppaat, ilmoitetaan tarkemmin opintojakson alussa.

Kaava- ja valmistustekniikan perusteet 7 op

05MUKAAVA KAAVA- JA VALMISTUSTEKNIIKAN PERUSTEET 7 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa käyttää turvallisesti ompelimon koneita ja laitteita
- osaa huolehtia työympäristönsä siisteydestä ja yleisestä työviihtyvyydestä
- tunnistaa yleisimmät saumarakenteet ja osaa piirtää niiden poikkileikkaukset
- osaa kaavoittaa ja valmistaa suunnittelemansa yksinkertaisen tuotteen
- tunnistaa peruskaavan ja naisten vaatteiden mitoitusjärjestelmän merkityksen
- osaa valita suunnittelemaansa tuotteeseen sopivan peruskaavan
- osaa soveltaa peruskaavaa kuositteeluun

Sisältö

Tutustutaan ompelimon koneiden ja laitteiden toimintaan. Tutustutaan naisten peruskaavaan ja sen soveltamiseen. Harjaannutaan käyttämään koulun koneita harjoitustöitä tekemällä. Kaavoitetaan ja valmistetaan Muotoiluprosessi 1 -opintojaksolla suunniteltu tuote, jonka yhteydessä tutkitaan erilaisia tekniikoita ja yksityiskohtien valmistamista.

Edeltävä osaaminen

Perusopintoja. Edeltävää osaamista ei vaadita.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla. Luennot. Henkilökohtainen ohjaus.

Itsenäiset harjoitustehtävät lähiohjauksessa.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Tekstiilien raaka-aineet ja rakenteet, 5 op

05MUTEKSRA TEKSTIILIEN RAAKA-AINEET JA RAKENTEET 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa lankojen ja tasomaisten tekstiilirakenteiden valmistusmenetelmiä
- tunnistaa eri raaka-aineiden, rakenteiden sekä värjäys- ja viimeistysmenetelmien vaikutuksen vaatekangasmateriaalien ominaisuuksien luomisessa
- tunnistaa tuotantoketjun, kuidusta kankaaksi, ympäristövaikutuksia
- tunnistaa perustiedot tekstiilikuitujen fysikaalisista, kemiallisista ja biologisista ominaisuuksista
- tunnistaa perustiedot kuitujen alkuperästä, valmistusmenetelmistä, käyttökohteista ja hoito-ominaisuuksista
- tunnistaa lankanumeroinnin periaatteet
- tunnistaa kudottujen ja neulottujen tasomaisten tekstiilituotteiden yleisimmät sidokset ja merkintätavat
- tunnistaa yleisimmät vaatekangasmateriaalien kaupanimet

Sisältö

Perehdytään tekstiilimateriaaleihin sekä tekstiilikuitujen jakotapoihin ja kuitunimiin eri kielillä ja kansainvälisillä lyhenteillä. Tutustutaan tekstiilikuitujen, lankojen ja tasomaisten tekstiilituotteiden yleisimpiin valmistusmenetelmiin ja käyttötarkoituksiin luentoja ja harjoitustehtävien avulla. Tutkitaan tekstiilimateriaalien ja -kuitujen historiaa, ekologisia vaikutuksia sekä tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Edeltävä osaaminen

Perusopintoja. Edeltävää osaamista ei vaadita.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla, yksilö- ja ryhmätehtävät. Seminaariesitys. Tenti. Itsenäinen tehtäväpaketti. Henkilökohtainen työkirja. Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Monisteet. Boncamper, I. (2011) Tekstiilioppi, kuituraaka-aineet. Hämeen ammattikorkeakoulu sekä opintojaksolla ilmoitettavat.

Elävän mallin piirustus I 3 op

05MUELÄVÄ1 Elävän mallin piirustus I 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa tehdä havaintoja ja piirtää kolmiulotteisen ihmisen kuvan kaksiulotteiselle paperille
- osaa mitata ja kuvata ihmisen mittasuhteita erikokoisille papereille ja kehittää suhdetajuaan
- osaa eritellä ja verrata valon ja varjon sävyjä ja kehittää sävyjen erottelukykystä
- osaa kuvata muotoa ja sen muuttumista ääriivivalla ja varjostaen
- osaa rakentaa havaintojen pohjalta pelkistetyn kuvan, joka ilmaisee ihmiskehon liikkeen, muodon ja rakenteen idean
- osaa soveltaa oppimaansa taitamalla croquisvihkon (portfolion) omista piirustuksista
- osaa soveltaa oppimiaan taitoja ja tietoja oman alansa ammatillisissa tehtävissä

Sisältö

Tutustutaan eri piirustusvälineisiin ja tekniikoihin, piirretään nopeita croquis-piirroksia ja tutkielmia elävästä mallista. Tutustutaan ihmisen anatomiaan, luihin ja pinnallisiin lihaksiin. Dialuennon ja muun materiaalin avulla tutustutaan taiteilijoiden ja aikaisempien opiskelijoiden piirroksiin, kotitehtävät ja croquis-vihko.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Ohjatut harjoitustyöt, vertaisarvioinnit, kotitehtävät, dialuennot, kritiikit.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Kontaktiopetuksessa käytettävä aineisto ja materiaali.

Muotoilupiirtäminen 4 op

05MUMUPIIRT Muotoilupiirtäminen 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa käyttää käsinpiirustustekniikoita tuoteideoiden esittämisessä
- osaa valita tarkoituksenmukaiset piirustustekniikat ja materiaalit
- osaa tuottaa mittasuhteiltaan todellista vastaavia esityskuvia
- osaa tuottaa ja tulkita alakohtaisia työpiirroksia
- osaa soveltaa oppimiaan tietoja ja taitoja alalle tyypillisissä esittelytilanteissa

Sisältö

Luentojen ja visuaalisen materiaalin avulla tutustutaan muotoilu- ja käyttötyöpiirtämisen eri tyyleihin ja käyttötarkoituksiin. Käsin piirtämällä harjoitellaan mittasuhteiden ja materiaalin toistamista. Vertaillaan eri välineiden ja menetelmien vaikutusta piirustuksen tunnelmaan. Tutustutaan työpiirrosten tarkoitukseen ja niiden piirtämiseen.

Edeltävä osaaminen

Perusopinnot. Edeltävää osaamista ei vaadita.

Toteutus ja arviointi

Lähiopetus: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla luentoihin ja ohjattuihin harjoitustöihin.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Ruotsin kieli 3 op

01KOOD1 Ruotsin kieli 3 OP

01RUOK RUOTSIN KIELI KIRJALLINEN

01RUOS RUOTSIN KIELI SUULLINEN

Osaamistavoitteet

Opintojakso on eurooppalaisen viitekehyksen tasolla B1:

”Ymmärtää pääkohdat selkeistä yleiskielisistä viesteistä, joita esiintyy usein esimerkiksi työssä, koulussa ja vapaa-aikana. Selviytyy useimmissa tilanteissa matkustaessaan kohdekielillä alueilla. Pystyy tuottamaan yksinkertaista, johdonmukaista tekstiä tutuista itseään kiinnostavista aiheista. Pystyy kuvaamaan kokemuksia ja tapahtumia, unelmia, toiveita ja tavoitteita. Pystyy perustelemaan ja selittämään lyhyesti mielipiteitä ja suunnitelmia.”

Yllä oleva kuvaus antaa taitotason, mutta se perustuu yleiskielen tavoitteisiin. Kuvausta sovelletaan ammattialakohtaisesti.

Sisältö

Asiatyylinen viestintä (suullinen ja kirjallinen)

- keskustelutaidot (sosiaalinen kanssakäyminen, tapaamiset, vierailut)
- puhelintilanteet
- työpaikkahakemus + CV
- sähköposti

Tietolähteiden käyttö ja sanakirjojen käyttö, lukutekniikka

- oman alan tekstit ja perussanasto

Omasta koulutuksesta kertominen

Rakenteita tarpeen mukaan

Kulttuurituntemus, oppimaan oppiminen ja oppimisstrategiat kuuluvat läpäisyaiheina kaikkiin osa-alueisiin.

Edeltävä osaaminen

Opintojaksolle osallistuminen edellyttää lukion B-kielen tasoista kielen hallintaa. Kaikki opiskelijat osallistuvat ennen ruotsin kielen opintojen alkua kirjalliseen lähtötasokokeeseen (poikkeuksena opiskelijat, jotka ovat ylioppilaskokeessa saaneet kyseisestä kielestä arvosanan M, E tai L). Kokeessa hylätyt ohjataan täydentämään kielitaitoaan.

Toteutus ja arviointi

Opintojakso suoritetaan osallistumalla aktiivisesti lähiopetukseen ja läpäisemällä hyväksytysti suullinen ja kirjallinen tentti. Opiskelijalla on myös mahdollisuus suorittaa korvaava koe (näyttökoe), mikäli hän katsoo omaavansa siihen valmiudet. Näyttökoe käsittää suullisen ja kirjallisen osion ja edellyttää opiskelijan koulutusohjelman ammatillisen perussanaston hallintaa. Hyväksytyt suoritus vastaa ruotsin kielen 3 opintopisteen laajuisten opintojen suorittamista.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Koulutusala-kohtainen materiaali.

AMMATTIOPINNOT 105 OP

Käyttäjälähtöinen muotoilu 14 op

Käyttäjälähtöinen muotoilu 14 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa käyttäjälähtöisen muotoilun ja ergonomian merkityksen tuotteissa
- osaa soveltaa kaupallisten lähtökohtien merkityksen muotoiluvaihtelussa
- osaa tulkita tutkimusmenetelmiä käyttäjätutkimuksen osalta
- osaa soveltaa käyttäjätutkimuksen aineistoa omassa suunnittelutehtävässään
- kykenee tuottamaan ammatillisesti korkealaatuista kirjallista materiaalia

Asiantuntijaviestintä 3 op

01SUOA Asiantuntijaviestintä 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- arvioida ja tulkita erilaisten viestien merkityksiä ja kehittää omia viestintätaitojaan
- soveltaa suullisia ja kirjallisia viestintätaitoja tarkoituksenmukaisesti ja dialogisesti työelämän asiakastilanteissa
- soveltaa ryhmätöitä kokous- ja neuvottelutilanteissa
- suunnitella ja tuottaa oikeakielisiä asiakastekstejä sekä tieteellisiä artikkeleita

Sisältö

Työelämän tekstilajit, opiskelutekstit, artikkeli, ryhmätyön menettelytavat, kokouksen ja neuvottelut, puhe, suullinen raportointi.

Toteutus ja arviointi

Aktivoiva lähiopetus, verkkotehtävät, artikkeli, kielenhuollon koe.

Arviointi asteikolla 0–5

Arviointikriteerit

5 Opiskelija osaa

- tuottaa asiayllistä artikkelitekstiä, joka täyttää lähdekriittisen tieteellisen tekstin kriteerit
- suunnitella ohjetekstejä ja raportteja eri kohderyhmille
- yhdistää erilaisia ryhmätyön menetelmiä kokous- ja neuvottelutilanteissa
- tulkita erityyppisten asiakkaiden viestintää ja tehdä sen pohjalta toiminnallisia johtopäätöksiä
- soveltaa suulliseen esitykseen opiskelualansa tietoa.

3 Opiskelija osaa

- tuottaa asiayllistä esseetekstiä, jossa sovellettu lähdekritiikkiä
- tuottaa ohjetekstejä ja raportteja
- arvioida ryhmätyön menetelmien käyttöä kokous- ja neuvottelutilanteissa
- tulkita erityyppisten asiakkaiden viestintää
- suunnitella suullisen esityksen.

1 Opiskelija osaa

- tuottaa ammattialansa tekstiä
- tunnistaa ohjetekstejä ja raportteja
- määrittää kokous- ja neuvottelutilanteen rakenteen
- verrata erityyppisten asiakkaiden viestintää
- kuvata suullisesti oman alansa ammattitilanteita.

Oppimateriaali

Jokin seuraavista:

- Kauppinen, A., Nummi, J. & Savola, T. 2010. Tekniikan viestintä. Helsinki: Edita Prima,
- Mattila, H., Ruusunen, T. ja Uola, K. 2006. Viestinnän työkaluja AMK-opiskelijalle. Helsinki: WSOY,
- Niemi, T., Nietosvuori, L. & Virikko, H. 2006. Hyvinvointialan viestintä. Helsinki: Edita Prima,
- Roivas, M. & Karjalainen, A.-L. 2013. Sosiaali- ja terveystieteen viestintä. Helsinki: Edita,
- lisäksi verkkomateriaali.

Informaatiolukutaito 1 op

01PINFO Informaatiolukutaito 1 op

Osaamistavoitteet

Tiedonhankintataidot ovat tärkeä osa korkeakouluopiskelijan sujuvaa opiskelua, ammatillista kasvua ja menestymistä työelämässä.

Taustalla:

Suomen korkeakoulujen informaatiolukutaitosuositus: http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/neuvosto/verkotot/informaatiolukutaitoverkosto/Files/liitetiedosto2/ILsuositus_FL.pdf

Informaatiolukutaidon (IL) opintosuunnitelma: IL1: tiedonhankinnan perusteet (uudet opiskelijat) IL2: informaatiolukutaito aineopinnoissa (ont, proseminaari), IL3: Informaatiolukutaito syventävissä opinnoissa (Master-opinnot)

Kansainväliset informaatiolukutaidon osaamistavoitteet perustuvat American Library Associationin vuonna 2000 hyväksymään standardiin "Information Literacy Competency Standards for Higher Education."

IL1: tiedonhankinnan perusteet –osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa:

- tunnistaa tiedontarpeensa ja tiedonhankinnan merkityksen opintojen eri vaiheissa
- hankkia opiskelussa tarvitsemää tietoa tehokkaasti ja monipuolisesti
- hyödyntää opiskelussa tarvittavia erityyppisiä lähdeaineistoja ja palveluja
- arvioida tietoaineistoja lähdekriittisesti
- käyttää tietoa eettisesti

Sisältö

Informaatiolukutaito liittyy aina johonkin opiskeltavaan aineeseen, kuten Asiantuntijaviestinnässä esseen/ artikkelin aiheeseen tehtävään tiedonhankintaan ja tulosten analysointiin tiedonlähteiden arvioinnin näkökulmasta. Keskeisiä oppimisalueita ovat: eri alojen elektroniset tietoaineistot ja -kannat, Finna-portaali, avoimet verkkojulkaisut, tiedonhankintastrategiat ja hakutekniikat, tietoaineistojen tekijän- ja käyttöoikeudet sekä lisenssit, lähdekriittisyys kriteereineen.

Suoritusajankohta

Osio on suositeltavaa suorittaa heti ensimmäisenä opiskeluvuotena, sillä hyvät tiedonhankinnan taidot ovat yksi sujuvan opiskelun edellytys.

Edeltävä osaaminen

Tietokoneen perushallinta. Opiskelija osaa käyttää Lahden ammattikorkeakoulussa hyödynnettäviä opetuksen ja opiskelun järjestelmiä

Toteutus

Kontaktiopetuksena suoritavat

- Info tieto- ja kirjastopalveluista, kontaktiopetus yhteistyössä Asiantuntijaviestinnän opetuksen kanssa, yksilö- ja ryhmäohjaus tiedonhankintaklinikalla, Informaatiolukutaidon osaamiskoe, korvaava opetus osaamiskokeessa kaksi kertaa hylätyille.
- Kontaktiopetuksen ajat ja paikat Asiantuntijaviestinnän kalenterin mukaan
- Tiedonhankintaklinikan ajanvaraus: <https://www.webropolsurveys.com/Answer/SurveyParticipation.aspx?SDID=Fin671462&SID=d42979d2-7d49-4ebe-9092-4873f05333bb&dy=935875689>
- Informaatiolukutaidon osaamiskokeen harjoitteluympäristö Repussa
- Itsenäinen perehtyminen verkkomateriaaleihin ja ohjeisiin

- Repussa olevan osaamiskokeen ja korvaavan opetuksen ajat ja paikat: <http://www.phkk.fi/palvelut/tieto-ja-kirjastopalvelut/tiedonhankinta/osaamiskoe/Sivut/default.aspx>

Verkkokurssina suoritettavat

- Verkkotyöskentely Repussa (Asiantuntijaviestinnän verkkokurssin itsenäinen osio)
- Verkkokurssin aloitusinfo: yhteistyössä Asiantuntijaviestinnän verkkokurssin kanssa
- Ohjatut verkkotehtävät ohjeineen
- Tiedonhankintaklinikat: yksilö- ja ryhmäohjaus <https://www.webropolsurveys.com/Answer/SurveyParticipation.aspx?SID=Fin671462&SID=d42979d2-7d49-4ebe-9092-4873f05333bb&dy=935875689>
- Itsenäinen perehtyminen verkkomateriaaleihin

Arviointi

Osaamiskokeen tai verkkokurssin hyväksytyt/ hylätyt suoritukset

Käyttäjälähtöinen muotoilu 5 op

05MUKÄYTMU Käyttäjälähtöinen muotoilu 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- osaa soveltaa käyttäjälähtöiseen suunnitteluun liittyviä peruseriaatteita omassa muotoilutyössään
- osaa hyödyntää erilaisia tutkimusaineistoja käyttäjäryhmien määrittelemiseksi omassa muotoilutyössään
- osaa määritellä ja priorisoida muotoilutyössään erilaiset käytettävyyteen liittyvät näkökulmat
- osaa hyödyntää erilaisia tutkimusmenetelmiä käyttäjätiedon keräämisessä
- osaa soveltaa "design for all" – periaatetta suunnittelutyössään
- osaa tehdä suunnitella tuotteen käyttäjälähtöisestä näkökulmasta

Sisältö

- Käyttäjälähtöinen omaan ammattialaan integroitu muotoilutehtävä, jonka opiskelija taustoittaa itsenäisesti sekä ryhmän kanssa.
- Muotoiluprosessi ja aiheeseen liittyvät luennot.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus, ohjauskeskustelut sekä itsenäinen ja ryhmätyöskentely.

Menetelmät: Luennot, ohjattu harjoitustyö, opintovierailut, käyttäjätiedon keräämisen työpaja

Arviointi: asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Materiaali ilmoitetaan opintojakson alussa

Käyttäjälähtöiset tutkimus- ja kehittämismenetelmät 2 op

05MUKÄYTTKM Käyttäjälähtöiset tutkimus- ja kehittämismenetelmät 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tuntee käyttäjälähtöiset tutkimus- ja kehittämismenetelmät
- osaa soveltaa käyttäjälähtöisiä menetelmiä oman alansa kehittämisessä ja tutkimuksessa
- osaa soveltaa käyttäjälähtöisiä menetelmiä osana muotoiluprosessia
- osaa dokumentoida ja tulkita kerättyä käyttäjätietoa muotoiluprosessiin soveltuvaksi
- osaa suunnitella ja toteuttaa käyttäjätiedon keräämisprosessin

Sisältö

Käyttäjätiedon keskeiset tiedonkeruumenetelmät (mm. haastattelut, kyselyt, osallistavat työpajat jne). Käyttäjätiedon kerääminen ja tiedon tulkintaprosessi ja dokumentointi. Käyttäjälähtöiset suunnittelumenetelmät (mm. prototypoinnit ja erilaiset konseptisuunnittelun jäsentelymallit).

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Luennot, ohjattu ja itsenäinen tiedonhankinta, seminaarityöskentely.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Oppimateriaali ilmoitetaan opintojakson alkaessa.

Käyttögraafiset ohjelmistot 3 op

05MUKÄYGROH KÄYTTÖGRAAFISET OHJELMISTOT 3 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- on syventänyt osaamistaan käyttögraafisten ohjelmistojen käytössä
- osaa tuottaa alalle tyypillisiä teknisiä työpiirroksia
- osaa yhdistää eri ohjelmilla tehtyjä aineistoja
- osaa tuottaa tuote-esitteen mallistosta yhdistäen aineistoa eri lähteistä
- osaa suunnitella, tuottaa ja taitaa työnäytteitään esittelevän portfolionsa

Sisältö

Syvennetään käyttögraafisten ohjelmistojen käytön ja soveltamisen osaamista. Yksilölliset harjoitustehtävät ovat osaksi integroitu suunnittelutehtävän kanssa.

Edeltävä osaaminen

Digitaalinen toimintaympäristö 6 op.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla, yhteiset tehtävät ja yksilötehtävät. Digitaalinen portfolio suunnittelutehtävään liittyen.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Ympäristötehokas muotoilu 17 op

Ympäristötehokas muotoilu 17 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa ympäristötehokkaan ja eettisen ajattelun periaatteet ja mahdollisuudet
- on syventänyt valmistusteknologian osaamistaan ympäristötehokkaan ajattelun näkökannalta
- osaa soveltaa ympäristötehokasta valmistusteknologian osaamistaan käytännössä

Pääainetta tukevat opinnot 2, 5 op

05MUPÄÄTUOP PÄÄAINETTA TUKEVAT OPINNOT 2, 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- on syventänyt ammatillista osaamistaan teemajaksolla

Sisältö

Opintojaksolla järjestetään ryhmän tarpeisiin vastaavia ja ammattitaitoa syventäviä opintoja.

Edeltävä osaaminen

Ilmoitetaan erikseen toteutuskohtaisesti.

Toteutus ja arviointi

1. Lähiopetus: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla, yksilö- ja ryhmätehtävät.
  2. Etäopetus: Itsenäinen tehtäväpaketti.
- Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Ympäristötehokas muotoilu 5 op

05MUUYMPTEMU YMPÄRISTÖTEHOKAS MUOTOILU 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa ympäristötehokkaan ja eettisen ajattelun periaatteet muotoilijan näkökannalta
- osaa määritellä ympäristötehokkaan tuotekehityksen erityispiirteet ja tarkoituksen
- osaa yhdistää ympäristötehokkaan ajattelun osaksi muotoiluprosessia
- osaa soveltaa ympäristötehokkaan ajattelun mukaista tuotekehitystä eri yhteyksissä
- osaa valita tarkoituksenmukaisen ympäristötehokkaan tavan toimia vaihtelevissa toimintaympäristöissä
- osaa arvioida kriittisesti ympäristötehokkuuden nimissä tehtävää muotoilua
- osaa arvioida kriittisesti ympäristötehokkaan ajattelun hyötyjä ja haittoja

Sisältö

Tutustutaan ympäristötehokkaan ajattelun periaatteisiin luennoilla. Opintoissa painotetaan kokeilevaa ja soveltavaa tutkimusta, ympäristöystävällisiä materiaaleja, uusia teknologioita liiketoimintaosaamisen ja projektin hallinnan näkökannoilta. Opintojakso on integroitu syventävän kaava- ja valmistusteknologian opintojakson kanssa. Parityöskentely.

Edeltävä osaaminen

Kaava- ja valmistusteknologian perusteet, 6 op tai vähintään vastaavat tiedot ja taidot.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla. Opintojakson käytännöntehtävä toteutetaan parityöskentelynä. Toteutettavat tuotteet esitellään näyttelyssä.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Syventävä kaava- ja valmistustekniikka 7 op

05MUSYVKAHV SYVENTÄVÄ KAAVA- JA VALMISTUSTEKNIikka 7 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa itsenäisesti käyttää ompelimon koneita ja laitteita
- osaa kuositella vuoritun jakun ja takin
- osaa kuositella housut ja niiden yksityiskohtia

- osaa ohjatusti valmistaa suunnittelemansa asukokonaisuuden
- osaa valita tuotteeseen tarvittavat ja sopivat lisätarvikkeet
- osaa määritellä vaatteiden teollisen valmistusprosessin vaiheet
- osaa määritellä naisten ja miesten kaavoituksen erot
- tunnistaa vaihtoehtoisia valmistusmenetelmiä

Sisältö

Tutustutaan miesten vaatteiden mitoitukseen ja kaavoitukseen ja syvennetään tietämystä naisten vaatteiden kaavoituksesta. Valmistetaan hieman vaatavampien vaatteiden kuosittelemaharjoituksia. Kokeillaan vaihtoehtoista kuosittelemenetelmää, muotoilua. Osa opintojaksosta on integroitu Ympäristötehokkaan muotoilun -opintojaksos kanssa.

Edeltävä osaaminen

Kaava- ja valmistustekniikan perusteet, 6 op sekä Ympäristötehokas muotoilu -opintojakso 5 op.

Toteutus ja arviointi

1. Lähiopetus: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla, henkilökohtainen ohjaus yksilötehtävissä. Tehdasvierailut.
  2. Etäopetus: Itsenäinen tehtäväpaketti.
- Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojaksos alussa.

Muotoilijan presentointi 13 op

Muotoilijan presentointi 13 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa soveltaa kuvallista ilmaisua muotoilijan työkaluna
- on syventänyt visuaalista osaamistaan kokeilemalla eri tekniikoita ja menetelmiä
- tunnistaa tuotekuvauksen periaatteet
- osaa soveltaa käyttögrafiikan perusteita
- osaa rakentaa monista esitysmuodoista koostuvan presentaation englanniksi
- osaa tuottaa työskentelyään ja työnäytteitään esittelevän edustavan portfolion englanniksi

Englannin kieli ja viestintä 3 op

01ENG Englannin kieli ja viestintä 3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakso on eurooppalaisen viitekehyksen tasolla B2 :”Ymmärtää pääajatukset konkreetteja ja abstrakteja aiheita käsittelevistä monitahoisista teksteistä, myös oman erityisalan käsittelystä. Viestiminen on niin sujuvaa ja spontaania, että pystyy säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa ilman, että se vaatii kummaltakaan osapuolelta ponnisteluja. Pystyy tuottamaan selkeää, yksityiskohtaista tekstiä hyvinkin erilaisista aiheista, esittämään mielipiteensä jostakin ajankohtaisesta ja selittämään eri vaihtoehtojen edut ja haitat.”

Yllä oleva kuvaus antaa taitotason, mutta se perustuu yleiskielen tavoitteisiin.

Kuvausta sovelletaan ammattialakohtaisesti.

Sisältö

Asiatyylinen viestintä (suullinen ja kirjallinen)

- keskustelutaidot ja suullinen esitystaito
- omasta koulutuksesta kertominen
- työhakemusasiakirjojen kirjoittaminen
- oman alan tekstejä ja perussanastoa
- verkkotietolähteiden käyttö
- rakenteita tarpeen mukaan aihekontekstissa

Kulttuurituntemus, oppimaan oppiminen ja oppimisstrategiat kuuluvat läpäisyaiheina kaikkiin osa-alueisiin.

Edeltävä osaaminen

Englannin kielessä vaaditaan lukion A/B-kieli tai vastaava taso. Kaikki opiskelijat osallistuvat ennen vieraan kielen opintojen alkua kirjalliseen lähtötasokokeeseen (poikkeuksena opiskelijat, jotka ovat ylioppilaskokeessa saaneet kyseisestä kielestä arvosanan M, E tai L). Kokeessa hylätyt ohjataan täydentämään kielitaitoaan.

Toteutus ja arviointi

Opintojakso suoritetaan osallistumalla aktiivisesti lähiopetukseen ja läpäisemällä hyväksytysti suullinen ja kirjallinen tentti. Opiskelijalla on myös mahdollisuus suorittaa korvaava koe (näyttökoe), mikäli hän katsoo omaavansa siihen valmiudet. Näyttökoe käsittää suullisen ja kirjallisen osion ja edellyttää opiskelijan koulutusohjelman ammatillisen perussanaston hallintaa. Hyväksytyt suoritus vastaa vieraan kielen 3 opintopisteen suorittamista.

Oppimateriaali

Koulutusala-kohtainen materiaali.

Elävän mallin piirustus II 3 op

05MUELÄVÄ2 *Elävän mallin piirustus II 3 op*

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- hallitsee havaintoon pohjautuvaa piirtämistä ja visuaalista ajattelua
- tunnistaa ja muistaa ihmisen luut ja lihakset, jotka ovat ihmisen kuvaamisessa tärkeitä
- osaa kuvata sekä naisen että miehen vartalon
- ymmärtää ihmisen mittasuhteet ja tuottaa suhteiltaan oikeanlaisia kuvia ihmisestä
- löytää ja osaa kuvata vartalon painopisteen ja liikkeen
- osaa kuvata kasvot
- luo ilmaisuvoimaisia kuvia
- osaa soveltaa oppimiaan taitoja ja tietoja alansa ammatillisissa tehtävissä

Sisältö

Vahvistetaan ja rohkaistaan persoonalliseen ja luovaan ilmaisuun eri piirustusvälinein ja tavoin, kotitehtävien teko ja croquis-vihko.

Edeltävä osaaminen

Elävän mallin piirustus I -opintojakso.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Ohjatut harjoitustyöt, vertaisarvioinnit, kotitehtävät, dialuennot, kritiikit.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Kontaktiopetuksessa käytettävä aineisto ja materiaali.

Piirustus ja maalaus 3 op

05MUPIMA *Piirustus ja maalaus 3 op*

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa käyttää sommittelutaitoja tietoisesti ja osaa soveltaa niitä alansa ammatillisissa tehtävissä
- tunnistaa rytmin, jännitteen, tasapainon ja vaihtelun sekä harmonian kuvassa
- tunnistaa ja osaa testata erilaisia kuvantekotapoja ja -materiaaleja ja harjaantuu niiden käytössä
- osaa tulkita itseään havaintoon pohjautuvan ilmaisun kautta

Sisältö

Sommitteluharjoitukset, alustukset, videot, näyttelyt, sovelletaan opittua omassa harjoitustöissä - piirustuksissa ja maalauksissa.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät : Alustukset, ohjatut harjoitustyöt, näyttelykäynnit, videot, kritiikit.

Arviointi asteikolla 0 – 5 , arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Kontaktiopetuksessa käytettävä aineisto ja materiaali.

Muotoilijan portfolio 4 op

05MUMUPF Muotoilijan portfolio 4 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa muotoilijan portfolio merkityksen oman ammattitaidon ja töiden markkinoinnissa
- tunnistaa paino- ja tulostusteknisten prosessien vaatimuksia ja kustannusrakenteita
- tunnistaa erilaisia graafisen alan painomateriaaleja
- osaa arvioida erilaisia graafisia ja typografisia vaihtoehtoja
- osaa tuottaa omaa työskentelyään ja työnäytteitään esittelevän edustavan portfolio

Sisältö

Perehdytään muotoilijan portfolio tarkoitukseen ja sen sisältöön sekä formaatteihin alan käytäntöjen pohjalta. Tutustutaan muotoilijan presentointimenetelmiin esimerkkien avulla sekä kuvan, tekstin, alakohtaisten yksityiskohtien ja draamankaaren vaikutukseen viestinnällisessä ilmaisussa.

Edeltävä osaaminen

Koulutusohjelman perusopinnot 60 op vähintään.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla, ohjattujen yksilötehtävien suorittaminen.

Itsenäinen tehtäväpaketti ja oppimispäiväkirja.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Muotoilija ja tuotekehitys 15 op

Muotoilija ja tuotekehitys 15 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa toimeksiantajan ja muotoilijan välisen vuorovaikutuksen periaatteet
- osaa analysoida tiedonhankinnan tuottamaa taustatietoa suunnitteluprojektissa
- osaa työskennellä yhteistyössä tuotekehityksen eri toimijoiden välillä, joita ovat esimerkiksi markkinointi ja tekninen tuotekehitys
- osaa arvioida tuotteiden valmistuttamisen ja hankinnan edellytykset
- tunnistaa muotoilualan yrittäjyyden eri muodot ja erityispiirteet

Tuotekehitysprosessi, funktionaaliset tuotteet 10 op

05MUTUPROF TUOTEKEHITYSPROSESSI, FUNKTIONAALISET TUOTTEET 10 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa määritellä funktionaalisen tuotekehitysprosessin vaiheet
- osaa määritellä tarvelähtöisen suunnitteluprosessin periaatteet
- osaa soveltaa aikaisempaa osaamistaan funktionaalisten tuotteiden suunnittelussa
- tunnistaa oman alan tuotteiden valmistuttamisen periaatteet
- osaa ohjeistaa tuotteen valmistajan ymmärrettävästi suomeksi ja englanniksi

Sisältö

Tutustutaan luennoilla ja tuote-esimerkkien avulla funktionaaliseen tuotekehitykseen. Perehdytään funktionaalisten tuotteiden suunnitteluun työelämän yhteistyökumppanin kanssa toteutettavassa tuotekehitysohjelmassa. Perehdytään vaatetusalan kansainväliseen toimintaan ja valmistuttamiseen.

Edeltävä osaaminen

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla, yksilö- ja ryhmätehtävät. Opintojakso toteutetaan työelämän yhteistyöprojektina.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit. Arviointiin osallistuu työelämän edustaja.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Luovan alan yrittäjyys 5 op

05MULUOYRIT Luovan alan yrittäjyys 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa muodin alan liiketoimintaan liittyviä henkilökohtaisia vaatimuksia
- tunnistaa omia vahvuus- ja kehittämisalueitaan mahdollisena yrittäjänä
- tunnistaa eri yritysmuotoja ja niiden valintaan vaikuttavia vastuiden, omistajuuden ja verotuksen perustekijöitä
- osaa luetella luovan yrityksen tuotteen tai palvelun asiakaslähtöisen markkinoinnin keinoja
- tunnistaa laskentatoimen tunnuslukuja joilla yrityksen kannattavuutta voi tarkkailla
- osaa arvioida luovan alan yritysideoita sekä niiden kannattavuutta
- osaa laatia alustavan liiketoimintasuunnitelman liikeidean ja sen toimintamallin arvioimiseksi

Sisältö

Jaksolla tutustutaan näkökulmiin, jotka luovan alan yrittäjän tulee huomioida luodakseen kannattavaa liiketoimintaa. Liiketoimintaa lähestytään erityisesti muodin näkökannalta. Jaksosaihteita ovat mm. yrityksen liikeidea ja liiketoimintamalli, yritysmuodot, perustamisen vaiheet sekä uuden yrityksen markkinoinnin ja talouden perusteet. Harjoitustyönä toteutetaan alustava luovan alan liiketoimintasuunnitelma.

- Yrittäjyys – olisiko luovan alan yrittäjä? Muotiyrittäjä?
- Liikeidean ja liiketoiminnan arviointi, työkaluna liiketoimintasuunnitelma
- Yrityksen perustamisen lait ja asetukset
- Yritysmuodot
- Yrittämisen talous ja verotus
- Markkinoinnin keinot ja merkitys

Edeltävä osaaminen

Koulutusohjelman edeltävät opinnot.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetusluennot ja yksilö sekä ryhmätehtävät. Itsenäinen työskentely/tehtäväpaketti, liiketoimintasuunnitelmaluonnos.

Arviointi asteikolla 0 – 5.

Arviointikriteerit: Osallisuusaktiivisuus lähiopetukseen. Tehtävien suoritus sovitussa aikataulussa. Harjoitustehtävien taso, ymmärrettävyys ja erottuvuus. Kokoava arviointikeskustelu.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Ammatillinen profiloituminen 15 op

Ammatillinen profiloituminen 15 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa suhteuttaa tuotekehityksen merkityksen yrityksen liiketoimintastrategiassa
- tunnistaa liiketoiminnan strategioiden merkityksen muotoilijan työhön
- osaa kehittää ammatillista profiiliaan työmarkkinoiden näkökulmasta
- tunnistaa tulevaisuuden tutkimuksen menetelmiä ja merkityksen muotoilijan työssä
- osaa toimia ja tehdä päätöksiä monialaisissa toimintaympäristöissä

Muotoilijaidentiteetti 4 op

05MUMUID MUOTOILIJAIIDENTITEETTI 4 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa ammatillisen profiloitumisen ja ammatti-identiteetin kehittämisen merkityksen työelämän ja jatko-opintojen näkökulmasta
- kykenee kehittämään tunnistettavan ammatillisen profiilin muotoilijana
- osaa arvioida vaihtoehtoisten toimintaympäristöjen erityispiirteiden vaikutukset muotoilijan työssä
- osaa määritellä ammatillisen profiloitumisen ja muotoilijaidentiteetin kehittämisen merkityksen työelämän näkökulmasta
- osaa arvioida muotoilun merkityksen strategisesti vaikuttavana tekijänä yrityksen liiketoiminnassa
- kykenee kehittämään omaa osaamistaan ammatti-identiteettinsä mukaisesti

Sisältö

Tuodaan tietoiselle tasolle ja analysoidaan ammatillisen identiteetin tunnusmerkkejä ja kehitetään niitä yksilöllisesti. Johdatus työelämään, yrityksen strategiseen toimintaan ja tuotekehityksen merkitykseen tutustuminen muotoillu yritys vierailujen välityksellä .

Edeltävä osaaminen

Koulutusohjelman edeltävät opinnot.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla ja yritys vierailuilla, yksilö- ja ryhmätehtävät. Kokoava arviointikeskustelu. Itsenäinen tehtäväpaketti. Oppimispäiväkirja. Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Tulevaisuuden tutkimus 4 op

05MUTUTUTK TULEVAISUUDEN TUTKIMUS 4 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa tulevaisuuden tutkimuksen periaatteet ja osaa soveltaa niitä osana muotoiluprosessia
- osaa hyödyntää tulevaisuuden tutkimuksen tuottamaa tietoa ennakoitaessa tulevaisuuden kuluttajatarpeita
- osaa hyödyntää tulevaisuuden tutkimuksen tuottamaa tietoa ennakoitaessa tulevaisuuden toimintaympäristöjä
- kykenee vertailemaan tulevaisuuden tutkimuksen tuottamaa tietoa heikoista signaaleista
- osaa rakentaa erilaisia skenaarioita tulevaisuuden muutosten merkityksestä ja vaikuttavuudesta yrityksen toimintastrategiaan

Sisältö

Vaateussuunnittelun, muodin ja muotoilun toimialojen tulevaisuuden näkyvät, ennakointi ja sen merkitys omassa työssä.

Toteutus ja arviointi

1. Lähiopetus: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla, yksilö- ja ryhmätehtävät. Luennot, kokoava palautekeskustelu.
2. Etäopetus: Itsenäisesti toteutettava tehtäväpaketti ja portfolio.

Opintojakso toteutetaan yhdessä korumuotoilun opiskelijoiden kanssa.

Arviointi asteikolla 0 – 5. Arviointikriteereissä sovelletaan ops-ohjeistuksessa olevaa arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Oppimateriaali ilmoitetaanopintojakson alussa.

Strateginen muotoilu, 4 op

05MUSTRATE STRATEGINEN MUOTOILU 4 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa perustella muotoilun merkityksen strategisesti vaikuttavana tekijänä yrityksen liiketoiminnassa
- osaa arvioida muotoilun organisoinnin merkityksen ja toimintamallit
- osaa tunnistaa muotoilutyön muuttuvat käytännöt
- osaa rakentaa oman mallistokonseptin strategisista lähtökohdista

Sisältö

Strategisen muotoilun merkitys muotoilijan toimessa ja liiketoiminnassa.

Toteutus ja arviointi

Luennot, alustus ja ryhmätyöt. Itsenäinen tehtävä, jonka yksityiskohtien suorittamiseen opiskelija pyytää tarvittaessa ohjausta. Opintojakso toteutetaan yhdessä muoti- ja vaatesuunnittelun opiskelijoiden kanssa.

Arviointi tapahtuu asteikolla 0 – 5. Arviointikriteereissä sovelletaan ops-ohjeistuksessa olevaa arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Tutkimuksen ja kehittämisen menetelmäopinnot 3 op

05MUTKMOPIT Tutkimuksen ja kehittämisen menetelmäopinnot 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa muotoilun tutkimuksen keskeiset teoriat ja osaa soveltaa niitä oman alansa kehittämisessä ja tutkimuksessa
- osaa noudattaa luotettavuuden ja eettisyyden periaatteita ja hallitsee tutkimuksellisen tiedonhankinnan sekä tutkimusprosessin
- osaa kirjoittaa hyvin argumentoitua tekstiä, joka vastaa asiatekstin oikeakielisyyden vaatimuksia

Sisältö

Muotoilututkimuksen teoriat ja ammatilliset sovellukset, tiedonhankinnan menetelmät ja toiminnallisen oppinäytetyön tekniikat.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Luennot, ohjattu ja itsenäinen tiedonhankinta, seminaarityöskentely.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Painettu ja sähköinen oppimateriaali, joka jaetaan opetuksen aikana.

Asiantuntijuutta syventävät opinnot 15 op

Asiantuntijuutta syventävät opinnot 15 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa itsesääätelyn taidot osana projektin onnistumisen edellytyksiä
- osaa valita projektityöskentelyyn sopivat viestintävälineet
- osaa tuottaa asiantuntijatasoista materiaalia yhteistyöprojektien päätöksen teon tueksi
- osaa arvioida ja hallita omaa ajankäyttöään projektin eri osien toteuttamiseksi
- hallitsee asiantuntijaryhmässä työskentelyn ja pystyy toimimaan asiantuntijana erilaisissa yhteistyöprojekteissa

Digitaalinen viestintä 3 op

05MUDIGIVI DIGITAALINEN VIESTINTÄ 3 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa määritellä viestinnän merkityksen markkinoinnin kannalta
- osaa toteuttaa suunnitelmallisesti sisäistä ja ulkoista viestintää
- osaa valita viestintään tarkoituksenmukaiset keinot ja kanavat
- pystyy kirjoittamaan vastaanottajälähtöisesti viestejä ja tiedotteita
- pystyy rakentamaan teksteillään myönteistä mielikuvaa

Sisältö

Perehdytään monialaisena ryhmätyönä sähköisen viestinnän ja sosiaalisen median menetelmiin. Harjaannutaan tuottamaan tekstiä erilaisille vastaanottajille ja erilaisiin tilanteisiin. Opintojakso on integroitu Muotinäytöksen toteuttaminen -opintojaksoon.

Toteutus ja arviointi

Monimuoto-opetus, joka sisältää osallistumisen lähiopetukseen, etäopetukseen sekä itsenäisten- ja ryhmätehtävien suorittamisen.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Näytöskoulutus 5 op

05MUNÄYTÖS Näytöskoulutus 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa monialaisen työryhmän toimintadynamiikan
- tunnistaa omat erityisvahvuutensa ryhmätyössä
- kykenee kehittämään tapahtuman ideasta toteutukseen ryhmätyönä
- kykenee vertailemaan erilaisten ideoiden ja ratkaisujen arvoa ja seurauksia
- pystyy rakentamaan tapahtumalla myönteistä mielikuvaa sekä itsestään asiantuntijana että yrityksestä
- kykenee toimimaan vastuullisissa tehtävissä projektissa

Sisältö

Ryhmätyöprojektina suunnitellaan ja toteutetaan alaan liittyvä todellinen tapahtuma. Työryhmä on monialainen ja opintojaksolle osallistuvat toimivat oman tiiminsä vastuullisena vetäjänä. Työryhmä ideoi ja organisoii tapahtuman toteutuksen alusta loppuun kollegiaalisesti ja

yhteisöllisesti. Opintojaksolla painotetaan itseohjautuvuuden merkitystä ja sen mukanaan tuomia mahdollisuuksia, yksilöiden tasavertaisuutta ja mielipiteiden vertailua ja arvioimista erilaisuuden hyväksymisen näkökannalta. Opintojaksolla rakennetaan lisäosaamista projektinhallintaan todellisissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen suunnittelu- ja toteutusprosessin ohjaukseen.
Aktiivinen osallistuminen itsenäisiin ja ryhmän tehtäviin. Projektinhallinnan taidot. Loppupalaveri ja -raportti. Itsearviointi.
Arviointi asteikolla hyväksytty - hylätty ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Itsenäinen kaavamuotoilu 7 op

05MUITSE ITSENÄINEN KAAVAMUOTOILU 7 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa muotoilla ja kaavoittaa laajan mallistokokonaisuuden
- osaa itsenäisesti arvioida materiaalien asettamat vaatimukset kaavoituksessa
- osaa itsenäisesti arvioida muodon saavuttamiseen liittyviä haasteita
- osaa itsenäisesti arvioida eri tekniikoiden vaatimaa aikaa

Sisältö

Kaavoitustaitojen syventäminen usean asukokonaisuuden muotoilun ja kaavoituksen kautta. Oppimistehtävä suoritetaan itsenäisesti, mutta ohjaajan tukemana tarvittaessa. Opintojakso on integroitu Pääainettatukevien opintojen 4 -opintojakson kanssa.

Edeltävä osaaminen

Koulutusohjelman aikaisemmat kaava- ja valmistusteknologian opinnot.

Toteutus ja arviointi

Monimuoto-opetus, joka sisältää henkilökohtaista ohjausta sekä itsenäisesti suoritettavia tehtäviä.
Itsenäisten tehtävien suorittaminen.
Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Muotoiluprosessi syventävä 16 op

Muotoiluprosessi syventävä 16 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa tasomaisten tekstiilimateriaalien kuvioinnin periaatteet
- osaa suunnitella painovalmiin kuviopinnan
- osaa soveltaa painokangassuunnittelun osaamistaan vaatteiden suunnittelussa
- osaa soveltaa plastisen sommittelun osaamistaan vaatteiden ja asusteiden suunnittelussa
- osaa soveltaa teollisia ja kaupallisia tavoitteita tuote- ja mallistokehityksessä

Muotoiluprosessi 2, 5 op

05MUMUOPR2 Muotoiluprosessi 2 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- syventää teollisessa muotoiluprosessissa tarvittavaa erityisosaamistaan
- syventää teollisen mallistonrakentamisen taitojaan ja tietojään miesten vaatemalliston suunnittelun kautta

- syventää materiaalitietouttaan ja valmistusteknistä tietämystä
- osaa toteuttaa suunnitelmallisesti ja hallitusti teollisen mallistokokonaisuuden ideasta mallistopalaveriin

Sisältö

Perehdytään pukeutumiskulttuurin kehitykseen, pukeutumiseen liittyvien merkitysten tulkitsemiseen sukupuolierojen näkökannalta. Toteutetaan laaja mallistokokonaisuus konseptitasolla ja tuotetaan esittelyportfolio mallistopalaveriin, joka mahdollisuuksien mukaan järjestetään autenttiossa työelämän ympäristössä.

Edeltävä osaaminen

Muotoiluprosessi 1, 5 op; Digitaalinen muodin kuvitus, 5 op; Muotoilupiirtäminen, 5 op; Ohjelmiston syventävät opinnot, 4 op

Toteutus ja arviointi

1. Lähiopetus: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla, ohjatut yksilötehtävät. Vierailut. Mallistoprofolio ja esittely.
2. Etäopetus: Itsenäinen tehtäväpaketti.
Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Muotoilun historia 3 op

05MUMUOHIST Muotoilun historia 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa suomalaisen ja kansainvälisen muotoilun vaiheet, tunnusmerkit ja keskeiset edustajat
- osaa arvioida muotoilun historian keskeisiä vaiheita ja tunnusmerkkejä oman ammattialansa näkökulmasta.
- tunnistaa myös muotoiluun vaikuttavat yhteiskunnalliset taustatekijät sekä muotoilun ja kuvataiteen väliset yhteydet.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään muotoilun historian peruskäsitteisiin, suomalaisen ja kansainvälisen muotoilun vaiheisiin ja taustatekijöihin taideteollisen liikkeen syntyajasta nykymuotoiluun. Opintojaksolla tarkastellaan muotoilun erityisalueita opiskelijan oman ammattialan historian näkökulmasta.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Luennot ja laaja esseemuotoinen harjoitustyö.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Seppälä-Kavén. 2008. Muodon ajat. Turku: Turun ammattikorkeakoulu

Opiskelijaintranetin opintomateriaali

Painokangassuunnittelu 5 op

05MUPAINO PAINOKANGASSUUNNITTELU 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa erilaisia tekstiilimateriaalien painomenetelmiä
- tunnistaa eri painotekniikoiden käytön periaatteet
- osaa suunnitella silkkipainotekniikalla toteutettavan painokuvion
- kykenee toteuttamaan painokuvion kankaalle koulun välineistöllä

Sisältö

Tutustutaan kangasnäytteiden avulla erilaisiin tekstiilimateriaalien painomenetelmiin ja periaatteisiin. Suunnitellaan silkkipainotekniikalla toteutettava painokuvio. Valotetaan painokaaviot ja harjoitellaan valotuslaitteen käyttöä. Kokeillaan ja tutkitaan erilaisia silkkipainotekniikkaan soveltuvia materiaaleja ja painoaineita. Opintojakso on integroitu suunnittelukurssiin esimerkiksi Muotoiluprosessi 2.

Edeltävä osaaminen

Tekstiilien raaka-aineet ja rakenteet 5 op.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luentoihin. Oman painokuvion suunnittelu itsenäisesti lähiohjauksessa. Painokaavion valotus ja kokeilut lähiohjauksessa. Painokangasnäyttely opintojakson päätteeksi.

Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Opettajan erikseen ilmoittamat lähteet.

Plastinen sommittelu I 3 op

05MUPLAST1 Plastinen sommittelun I 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää muodon, materiaalin, tilan, valon ja liikkeen suhteita kolmiulotteisessa työskentelyssä
- tuntee kuvanveiston perusmateriaaleja ja työmenetelmiä
- osaa hahmottaa massan ja volyymin suhteita ihmiseen ja ympäröivään tilaan
- osaa käyttää oppimiaan taitoja ja tietoja alansa ammatillisissa tehtävissä
- tuntee näyttelyn rakentamiseen ja kolmiulotteisten teosten valaisuun liittyviä perusteita

Sisältö

Opintojaksolla opiskelija tutustuu eri materiaaleihin ja työtapoihin dialuentojen ja videoiden välityksellä. Opintojaksolla perehdytään kuvanveistotaiteen kehitykseen ja eri ilmiöihin viimeisen sadan vuoden aikana. Opiskelija soveltaa oppimaansa omassa harjoitustöissään. Opintojakson lopussa rakennetaan näyttely.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Luennot ja alustukset, ohjatut harjoitustyöt.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Pusa, Plastillinen sommittelu, TKY, Otapaino 1974

HARJOITTELU 30 OP

Harjoittelu 30 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa työelämän toimintatapoja
- osaa arvioida oman osaamisensa ja työelämän vaatimusten vastaavuutta
- osaa arvioida oman osaamisen tulevaisuuden kehittämistarpeita
- osaa soveltaa aikaisemmin opittua teoreettista ja kokeellista tietotaitoa käytännön työtilanteissa
- osaa rakentaa lisäosaamista aikaisemman tietotaidon päälle asiantuntijuuden saavuttamiseksi

Työelämäharjoittelu 15 op

05MUTEH Työelämäharjoittelu 15 op

Työelämäharjoittelu

Osaamistavoitteet

Harjoittelujakson jälkeen opiskelija

- osaa arvioida omaa osaamistaan suhteessa työelämän käytännön vaatimuksiin
- osaa suunnitella omaa erikoistumispolkuaan ammattialan vaatimusten suuntaisesti
- on saanut kokemusta opiskelemaisensa alan perustason työtehtävistä
- on laajentanut ammatillista verkostoaan

Sisältö

Harjoittelusuunnitelman laatiminen ja hyväksyttäminen harjoittelun ohjaajalla. Harjoittelupaikan hakeminen, tutkinnon sisältöä vastaavissa työtehtävissä toimiminen sekä harjoittelujakson raportointi, joka sisältää reflektion.

Edeltävä osaaminen

Perusopinnot 60 op

Toteutus ja arviointi

Työelämäharjoittelun voi toteuttaa oman alan yrityksessä tai projekteissa työskentelemällä. Opiskelijan osallistuu harjoitteluinfoon ja sovittuihin keskusteluihin harjoittelun ohjaajan kanssa.

Harjoittelutodistuksesta tulee ilmetä harjoittelun sisältämät työtehtävät, harjoittelun ajanjakso ja tehdyt tunnit sekä harjoittelupaikan ohjaajan antama kirjallinen arviointi.

Arviointi edellyttää harjoitteluraportin ja reflektion palauttamista.
Arviointi asteikolla hyväksytty / hylätty

Oppimateriaali

Harjoittelun ohjaajan osoittama materiaali.

Erikoistava harjoittelu 15 op

05MUERIH Erikoistava harjoittelu 15 op

Osaamistavoitteet

Harjoittelujakson jälkeen opiskelija

- osaa arvioida omaa erikoisosaamistaan suhteessa työelämän käytännön vaatimuksiin
- osaa suunnitelmallisesti kehittää ammattitaitoaan
- on saanut kokemusta erikoistumisestaan vastaavista työtehtävistä
- on laajentanut ammatillista verkostoaan
- osaa toimia vuorovaikutuksessa työelämän toimijoiden kanssa

Sisältö

Harjoitussuunnitelman laatiminen ja hyväksyttäminen harjoittelun ohjaajalla, harjoittelupaikan hakeminen, omaa erikoistumista vastaavissa työtehtävissä toimiminen sekä harjoittelujakson raportointi ja/tai esittely harjoitteluinfoissa.

Edeltävä osaaminen

Työelämäharjoittelu 15 op

Toteutus ja arviointi

Erikoistavan harjoittelun voi toteuttaa harjoittelu- tai työsuhteessa yrityksessä, osallistumalla oppilaitoksen osoittamaan projektityöhön tai ammatinharjoittajana tai yrittäjänä.

Opiskelijan tulee osallistua harjoitteluinfoon ja keskusteluun harjoittelun ohjaajan kanssa ennen harjoittelun aloittamista.

Arviointi edellyttää harjoitteluraportin palauttamista ja työ- tai harjoittelutodistuksen esittämistä harjoittelun ohjaajalle.

Työ- tai harjoittelutodistuksesta tulee ilmetä, että harjoittelun kesto on ollut vähintään 400 tuntia tai 10 viikkoa täysiaikaista työtä.

Harjoittelujakso voi jakautua useampaan osaan tai se voi olla yhtäjaksoinen.

Arviointi: hyväksytyt / hylätyt

Oppimateriaali

Harjoittelun ohjaajan osoittama materiaali.

OPINNÄYTETYÖ 15 OP

05MUOPN Opinnäytetyö 15 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- hallitsee ammattialansa suunnitteluprosessin ja siihen liittyvät ammattikäytännöt sekä visuaalisen ja kirjallisen ilmaisunsa valmiudet
- kykenee monipuoliseen tiedonhankintaan ja lähdekritiikkiin
- osaa soveltaa suunnittelu- ja tutkimusmenetelmiä omalla ammattialallaan

Sisältö

Opinnäytetyö on itsenäinen tai ryhmätyönä toteutettu omaa ammattitaitoa kehittävä ja ammattialaa palveleva ohjattu suunnitteluprojekti tai teosuonteinen kokonaisuus. Tuotokseen liittyy aina sitä taustoittava kirjallinen dokumentaatio-osa. Kirjallinen osa ja tekijätiedot toimitetaan ammattikorkeakoulujen Theseus-verkkokirjastoon. Opinnäytetyöstä kirjoitetaan kypsyysnäyte.

Opinnäytetyö koostuu kahdesta tasavertaisesta osasta: tuotteesta, tilasta tai teoksesta ja sitä perustelevasta ja suunnitteluprosessia dokumentoivasta kirjallisesta osasta.

Opinnäytetyö toteutetaan tavallisimmin työelämän tai oman ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja palvelutoimintaan liittyvänä toimeksiantona.

Toteutus

Opinnäytetyön muoto on vapaa, mitään standardiformaattia ei käytetä, koska myös kirjallinen osa on osa taiteellista ilmaisua, jossa yksilöllisyys ja luovuus korostuvat.

Seminaarityöskentelyn tavoitteena on ohjata, edistää ja tukea opinnäytetyöprosessia. Opiskelija sitoutuu seminaarityöskentelyyn ja sen aikatauluihin. Seminaarityöskentely jakautuu kolmeen eri vaiheeseen opinnäytetyön vaiheiden mukaan:

1. suunnitelmaseminaari (ideointi- ja valmisteluvaihe / pääaineen ohjeen mukaan)
2. esitysseminaari (toteutusvaihe, erikseen sovitusti omassa ohjausryhmässä 1-2 kertaa / pääaineen ohjeen mukaan)
3. julkaisuseminaari (arviointi- ja julkaisuvaihe / pääaineen ohjeen mukaan)

Opiskelija valmistautuu seminaareihin ja esittämään opinnäytetyönsä suullisesti ja kirjallisesti. Opiskelija sopii ohjaajan ja toisten opinnäytetyön tekijöiden kanssa vertaisarvioinnista. Opiskelija valmistautuu myös itse vertaisarviointiin. Arviointiin valmistautumisessa ja toteuttamisessa oleellista on tuntea opinnäytetyön arviointikriteerit ja hyvän opinnäytetyön tunnusmerkit.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa käytetään LAMKin opinnäytetyöohjeen mukaista arviointikriteeristöä.

<http://reppu.lamk.fi/course/view.php?id=7412&section=6>

TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN 30 OP

Osaamistavoite

Täydentävän osaamisen kokonaisuudella opiskelija profiloii omaa osaamistaan. Täydentävä osaaminen koostuu muista ammattiopinnoista sekä vapaasti valittavista opinnoista.

Täydentävän osaamisen opintoja suositellaan opiskeltavaksi kolmannen ja neljännen vuoden aikana.

MUUT AMMATTIOPINNOT 15 OP

Erikoistuotteiden kaavoitus 5 op

05MUERIKAA Erikoistuotteiden kaavoitus 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa määritellä toiminnallisen vaateen kaavoituksen ja valmistuksen erityispiirteet
- osaa muokata suunnittelemiensa tuotteiden toiminnallisia ominaisuuksia käyttäjän näkökannalta
- osaa ohjauksessa kuositella ja valmistaa itse suunnittelemansa haasteellisempi tuote/asukokonaisuus

Sisältö

Perehdytään toiminnallisen vaateen mitoitukseen ja kaavoitukseen sekä teknisiin rakenteisiin. Valmistetaan kuositteharjoituksia pääpainona toiminnallinen vaate ja sen yksityiskohdat. Opintojakso on integroitu Tuotekehitysprosessi -opintojakson sisältöön.

Edeltävä osaaminen

Kaava- ja valmistustekniikan perusteet 6 op, Kaava- ja valmistusteknologian syventävät opinnot 7 op

Toteutus ja arviointi

1. Lähiopetus: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla. Yksilötehtävien suorittaminen ohjatusti.
  2. Etäopetus: Itsenäiset yksilötehtävät.
- Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Erikoistekniikat ja materiaalin muokkaus 5 op

05MUERITEMA ERIKOISTEKNIIKAT JA MATERIAALIN MUOKKAUS 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa kankaankuvioinnin erikoismenetelmiä
- tunnistaa kankaan muokkausmenetelmiä
- osaa soveltaa erikoismenetelmiä omassa työskentelyssään
- vertailee eri tekniikoiden ympäristövaikutuksia
- kehittää tekstiilimateriaalin käyttöä luovasti omassa suunnittelutyössään

Sisältö

Perehdytään erilaisiin erikoistekniikoihin tekstiilimateriaalien kuvioinnissa, muokkauksessa ja käsittelyssä kokeilujen avulla. Luennoilla tutustutaan eri tekniikoilla valmistettuihin esimerkkeihin, joita opiskelija soveltaa omassa suunnittelussaan ja kokeiluissaan. Opintojakso voi olla integroituna suunnittelukurssiin tai opinnäytetyöhön.

Edeltävä osaaminen

Tekstiiliraaka-aineet ja rakenteet 5 op, Painokangassuunnittelu 5 op.

Toteutus ja arviointi

1. Lähiopetus: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla sekä ohjattuun työpajatyöskentelyyn.
  2. Etäopetus: Itsenäinen tehtäväpaketti, joka sisältää tutkimista ja tekemistä. Näytekansio.
- Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Monisteet ja verkkomateriaali. Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Tekstiilien eettiset ja ekologiset kysymykset 5 op

05MUTEKSEET Tekstiilien eettiset ja ekologiset kysymykset 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa tekstiilien kestävä kehityksen periaatteita
- osaa vertailla tekstiilien ympäristövaikutuksia
- osaa kriittisesti arvioida eettisiä ja ekologisia perusteltuja
- osaa soveltaa eettisiä ja ekologisia periaatteita omassa suunnittelutyössään
- osaa perustella omia tuotekehityksen valintojaan eettisten ja ekologisten periaatteiden mukaan

Sisältö

Tutustutaan alan kirjallisuuteen ja viimeisimpiin tutkimuksiin internetin välityksellä. Hankitaan itsenäisesti tietoa omien ammatillisten valintojen perusteiksi. Esitellään oppimistehtävät ja oppimispäiväkirja digitaalisena portfoliona.

Edeltävä osaaminen

Moduulin tai OJ nimi ja laajuus tähän

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla ja luennoilla, yksilö- ja ryhmätehtävät. Itsenäinen tehtäväpaketti. Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan erikseen.

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 15 OP

Sisältö

Vapaasti valittavien opintojen kokonaisuus muodostuu yksilöllisesti valittujen opintojaksojen yhdistelmästä. Opintojaksot voi koota Muotoilu- ja taideinstituutin omasta sekä FUAS-liittoutuman vapaasti valittavasta opintojaksotarjonnasta. Vapaasti valittaviin opintoihin voidaan kirjata myös muissa korkea-asteen oppilaitoksissa suoritettuja opintoja sekä oppilaitosten ulkopuolella työelämässä tai alan liittyvässä kilpailuissa, jotka sopivat tutkinnon profiiliin.

Vapaasti valittavien opintojaksotarjotin on kesken 30.1.2014. Päivitetään keväällä 2014.

Toteutus ja arviointi

Opintojaksotarjonta, -esittelyt ja -ajankohdat julkaistaan edeltävän kevätlukukauden lopussa. Vastuuopettaja hyväksyy oppilaitoksen ulkopuolella suoritettavat vapaasti valittavat opinnot. Opiskelija esittää projektisuunnitelman hyväksymistä varten. Projektin päätyttyä opiskelija tekee projektista raportin, jonka liitteenä esittää mahdollisen työ- tai osallistumistodistuksen ja työpäiväkirjan.

Vapaasti valittavien opintojen tulee lisätä ja laajentaa opiskelijan osaamista. Esimerkkejä valittavista opintojaksoista:

Muotoiluyrittäjyys 5 op

05MUYRITTÄJ Muotoiluyrittäjyys 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää muotoilulähtöisen yrittäjyyden keskeiset vaatimukset
- osaa arvioida yritysidean ja sen tuotteiden ja palveluiden kannattavuutta
- osaa edelleen kehittää liiketoimintasuunnitelmaa

- voi perustaa luovan alan yrityksen

Sisältö

Jaksolla jalostetaan liikeidea ja laaditaan tarkka liiketoimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelman pohjalta opiskelijat perustavat luovan alan yrityssimulaattorin jossa harjoitellaan todellisenluonteista yrityksen perustamistoimia ja alkuliiketoiminnan arkea. Jaksoon kuuluu ohjattu väliarviointi ja kehitystyö. Jakson lopuksi arvioidaan yritysideaan sekä yritystoiminnan kannattavuus ja niiden jatkokehittämisen mahdollisuudet.

Edeltävä osaaminen

Luovan alan yrittäjäyys -opintojakso, 3 op tai vastaavat tiedot.

Toteutus ja arviointi

Ohjattu intensiivinen työpajatyöskentely

Arviointi asteikolla 0 – 5

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Ei vielä tavoitekuvausta.

Sisältö

Ei vielä sisältökuvausta.

Edeltävä osaaminen

Toteutus ja arviointi

Oppimateriaali

Palvelumuotoilu 5 op

05MUPALMU PALVELUMUOTOILU 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa immateriaalisen muotoilun erityispiirteet
- osaa soveltaa muotoiluosaamistaan palvelujen kehittämisessä
- hallitsee palvelumuotoilun prosessit ja suunnittelumenetelmät
- osaa valita tarkoituksenmukaisimmat menetelmät ja soveltaa niitä tapauskohtaisesti eri palvelumuotoiluprosessien kehittämisessä

Sisältö

- muotoilijan rooli palvelumuotoiluprojektissa
- palvelumuotoilun käytännön prosessit
- palvelumuotoilun vaikutukset liiketoimintaan ja toimintamalleihin

Edeltävä osaaminen

Käyttäjälähtöinen muotoilu 14 op

Toteutus ja arviointi

1. Lähiopetus: Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla / harjoitustyö
2. Menetelmät: luennot, ryhmässä tehtävä projektityö, tehtävien raportointi ja esittely
Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alkaessa

Fashion Marketing 5 ects

05MUFASH FASHION MARKETING 5 ECTS

Learning objectives

After completing this course the student will

- recognize the principles of fashion marketing
- recognize tools for marketing a fashion brand
- be able to create a concept for a fashion brand

Contents

Introduction to fashion marketing theories. Case-study on different interpretations of the theories. Creating a concept for a fashion brand.

Prior studies

No prior studies required.

Implementation and evaluation

Lectures and independent homework. Presentations to the class. Concept creation workshop as teamwork in pairs.

Evaluation is based on

- active participation at lectures and classes
- completing the required independent homework and presentation
- contribution to the teamwork

Evaluation will be graded 0 to 5.

Study material

Will be appointed by the teacher. Lecture materials.

Visual Merchandising 5 ects (contents)

05MUVISMERC VISUAL MERCHANDISING 5 ECTS

Learning objectives

After completing this course the student will

- recognize the principles of visual merchandising in fashion
- recognize tools for visual merchandising in fashion
- be able to create a plan for visual merchandising activities
- be able to consider the aspects of visual merchandising in the design process

Contents

Introduction to visual merchandising theories. Case-study on different interpretations of the theories. Creating a visual merchandise map for a fashion brand.

Prior studies

No prior studies required.

Implementation and evaluation

Lectures and independent homework. Presentations to the class.

Evaluation is based on

- active participation at lectures and classes
- completing the required independent homework and presentation

Evaluation will be graded 0 to 5.

Study material

Will be appointed by the teacher. Lecture materials.

Graafinen viestintä 5 op

05MUGRAV GRAAFINEN VIESTINTÄ 3 OP

Osaamistavoitteet

Ei vielä tavoitekuvausta.

Sisältö

Ei vielä sisältökuvausta.

Edeltävä osaaminen

Toteutus ja arviointi

Oppimateriaali

Media, stailaaminen ja kirjoittaminen 5 op

05MUMEDSTK Media, stailaaminen ja kirjoittaminen 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa toteuttaa muotiin liittyvän tarinan sanoin ja kuvin
- osaa valita viestintään tarkoituksenmukaiset keinot ja kanavat
- pystyy kirjoittamaan asiantuntevaa tekstiä tarinaan liittyen
- pystyy visualisoimaan tarinan muodin menetelmin

Sisältö

Tutustutaan muotieditoriaalain periaatteisiin ja toimintaympäristöihin. Harjoitellaan artikkelin kirjoittamista muodin näkökannalta. Pohditaan eri medioiden eroja ja vaatimuksia. Harjoitustehtävänä toteutetaan yksilöllinen kuvitettu tarina valittuun mediaan.

Edeltävä osaaminen

Ei vaadi edeltäviä opintoja.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla. Harjoitustehtävien toteuttaminen itsenäisesti. Presentointi. Arviointi kohdistuu aktiivisuuteen, tiedonhankinnan monipuolisuuteen, harjoitustehtävien laatuun ja presentointiin. Arviointi asteikolla 0 – 5 ja palaute.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Muotikuvaus 5 op

05MUMUOTIKU MUOTIKUVAUS 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa valokuvan merkityksen muodin viestintävälineenä
- tunnistaa muotikuvauksen periaatteet ja tyylejä
- osaa toteuttaa kuvausjärjestelyjä
- osaa ohjata kuvaustiimin toimintaa vaatesuunnittelijan näkökannalta
- osaa stailauksen avulla korostaa tarinan kerrontaa
- osaa rakentaa muotikuvilla myönteistä yrityskuvaa

Sisältö

Muotikuvauksen periaatteet ja tavoitteet, muotikuvat mielikuvien luomisen ja hallinnan osana, kuvaustilaisuuden organisointi, vuorovaikutuksen muodot, muotikuvalla viestintä ja tarinan kerronta.

Toteutus ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopetustunneilla, yksilö- ja ryhmätehtävät. Opintojakso toteutetaan valokuvauksen opiskelijoiden kanssa ryhmätöinä. Yksilöllinen kuvaustehtävä yhdessä valokuvaajan, maskeeraajan ja mallin kanssa. Arvioinnissa arvioidaan tiimin toimintaa, vuorovaikutusta ja toteutettuja valokuvia. Arviointi asteikolla 0 – 5 ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan erikseen.

Studiotyöskentely 5 op

05MUSTUDIO Studiotyöskentely 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa kehittää luovaa ideointikykyä sekä itseilmaisuu- ja ongelmaratkaisutaitoja
- osaa soveltaa valmistusmateriaalien ominaisuuksia ja rakenteita työskentelyssään
- osaa soveltaa uniikki- ja piensarjatuotantoon soveltuvien tuotteiden suunnittelun ominaispiirteitä työskentelyssään
- osaa soveltaa ja kehittää opittuja tietoja ja taitoja kokeellisiin ratkaisuihin
- hallitsee pienois-, hahmo- tai protomallien valmistuksen periaatteet

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään tuotteiden valmistamiseen. Erityisesti keskitytään innovatiivisten ja kokeellisten tuotteiden muotoiluun ja valmistamiseen. Studiotyöskentelyssä keskeistä on tutkiva prosessi, jonka avulla tuotetaan innovatiivisia kokeellisia ratkaisuja. Työskentelymenetelminä käytetään erilaisia luonnostelu- ja mallitekniikoita. Opintojaksolla opiskelija perehtyy valmistusmateriaalin työstämiseen sen ominaisuuksiin ja sille ominaisiin rakenteisiin. Suunnittelukohteina voi olla esimerkiksi uniikki- ja piensarjatuotantoon suunnattujen tuotteiden suunnittelu.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: luennot, demonstraatiot, työpajatyöskentely, harjoitustehtävät, arvioinnit.

Arviointi asteikolla 0-5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alkaessa.

Modelling and Visualisation software 5 ects

05MUMODELL MODELLING AND VISUALISATION SOFTWARE, 5 ECTS

Learning outcomes

Students

- know how to use 3D software to create various models needed in design projects
- know how to produce 3D visualisations of rendered geometries.

Contents

The basics of 3D modelling and visualisation, as well as CAD/CAM software. If applicable, students may produce materials to support their major subject assignments.

Methods and assessment

Participating in lectures and contact education. Passed assignments or skills tests.

Graded on a scale from 0 to 5.

Materials

Software manuals; detailed information to be provided at the beginning of the course.

Plastinen sommittelu II 3 op

05MUPLAST2 Plastinen sommittelu II 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää uuden kuvanveistotaiteen käsitteitä, sisältöä ja ilmaisukieltä
- kykenee persoonalliseen taideilmaisuuun
- kykenee liittämään taiteellisen mielikuvatyöskentelyn ja tutkimisen ammatillisiin muotoiluprosesseihin
- näkee oman ammatti-identiteettinsä yhteyksiä kuvataidekenttään ja sen eri ilmiöihin

Sisältö

Opintojaksolla kuvanveistotaidetta ja opiskelijan omaa ilmaisua lähestytään pääasiassa käsitetaiteen ja uudemman taidefilosofian näkökulmasta. Opiskelijaa rohkaistaan hänen oman ilmaisukielensä etsimisessä ja syventämisessä.

Edeltävä osaaminen

Plastinen sommittelu I.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus

Menetelmät: Luennot ja alustukset, ohjatut harjoitustyö, ekskursiot näyttelyihin

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Kuvanveisto, Tammi, 2001

Digital Photography and Printing 5 ects

05MUDIGIPP DIGITAL PHOTOGRAPHY AND PRINTING 5 ECTS

Learning outcomes

Students

- know how to produce and use photographs in design presentations
- know the basics of studio photography.

Contents

Creative photography and photography technology. A studio photography workshop during which students become familiar with such topics as the basics of digital product photography and visual documentation.

Methods and assessment

Participation in the workshop and lectures. Passed assignments. Critique discussion summing up the contents.

Graded on a scale from 0 to 5.

Materials

Information to be provided at the beginning of the course.

Kilpailut 5 op

05MUKILPA KILPAILUT 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa kilpailun tavoitteet ja kykenee suhteuttamaan ne omaan osaamiseensa
- osaa käyttää verkostoja tiedonhankintaan
- osaa arvioida oman ammatillisen toimintansa vahvuuksia ja heikkouksia
- osaa arvioida omaa projektinhallinnan osaamistaan
- osaa reflektoida omaa toimintaansa

Sisältö

Kilpailuun osallistuminen toteutetaan projektioppimisen näkökannalta. Opiskelija muodostaa kilpailun toimeksiannon mukaisen tutkimuskysymyksen, johon hän työllään pyrkii vastaamaan. Opiskelija laatii projektisuunnitelman aikatauluineen ja toteutussuunnitelmineen, joka esitetään ohjaavalle opettajalle hyväksymistä varten. Projektin loputtua opiskelija reflektoi omaa toimintaansa kirjallisesti erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti.

Toteutus ja arviointi

Opiskelija toteuttaa kilpailutyön itsenäisesti, mutta hyväksyttää projektisuunnitelman ja tavoitteet ennen projektin aloittamista. Opintojakso voi koostua useasta eri kilpailuosallistumisesta. Ohjaus toteutetaan yksilöllisesti sovittavan aikataulun mukaisesti. Itse-reflektointi toimitetaan ohjaavalle opettajalle. Arviointi asteikolla hyväksyty/hylätty ja arviointikriteerit.

Oppimateriaali

Itsenäinen tiedonhankinta kilpailukohtaisesti.

Media; stailaaminen ja kirjoittaminen 5 op

01KOOD1 MALLIKUVAUS 3 OP

Osaamistavoitteet

Ei vielä tavoitekuvausta.

Sisältö

Ei vielä sisältökuvausta.

Edeltävä osaaminen

Toteutus ja arviointi

Oppimateriaali